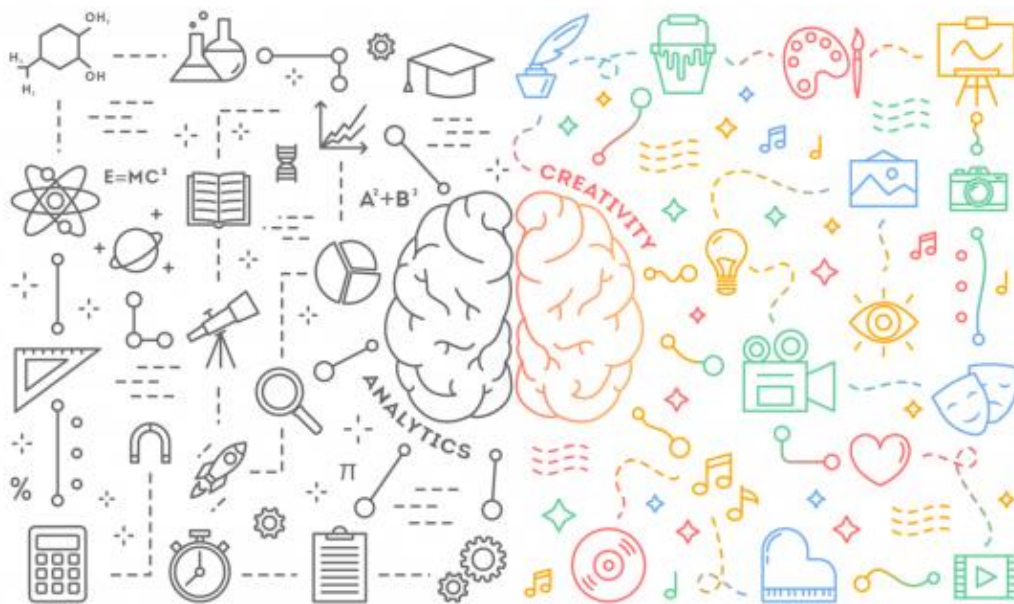


Wat zijn de meest effectieve didactische interventies voor het bevorderen van optimale sociaal-emotionele en cognitieve leerresultaten bij de slimme leerlingen van het Mondial College, en hoe sluiten deze aan op de specifieke behoeften van de leerlingen en de onderwijskundige visie van de school?

Hoe kunnen de verschillende vakken zorgen voor onderwijs wat beter ingericht is op de behoeften van leerlingen die meer uitdaging nodig hebben?

**Figuur 1:**  
*@Boom testonderwijs*



Praktijkonderzoek  
31-05-2023

Naam: G.P. Coenders  
Studentnummer: 1808261  
Opleiding: Master Natuurkunde  
Onderwijsinstelling: Hogeschool Utrecht  
Begeleider: S. Folkerts

## Samenvatting

In dit onderzoek wordt de situatie op het Mondial College met betrekking tot slimme leerlingen geanalyseerd. Het onderzoek is gebaseerd op feedback van leerlingen, ouders en docenten, en omvat de effectiviteit van huidige maatregelen om aan de onderwijsbehoeften van deze leerlingen te voldoen. De resultaten geven aan dat de huidige maatregelen op de school deels effectief zijn, maar er zijn ook gebieden die verbetering behoeven. Het onderzoek identificeert verschillende discussiepunten, waaronder de vraag of het VWO-niveau dat aangeboden wordt te laag is voor slimme leerlingen en of er behoefte is aan een speciale klas of school voor deze groep. Tot slot worden concrete aanbevelingen gedaan om de situatie te verbeteren, zoals het aanbieden van meer uitdagende materialen, mogelijkheden tot versnellen en het bieden van gespecialiseerde begeleiding voor hoogbegaafde leerlingen. Dit onderzoek draagt bij aan de groeiende kennis over hoogbegaafdheid in het onderwijs en benadrukt het belang van continue evaluatie en aanpassing van onderwijspraktijken om aan de behoeften van alle leerlingen te voldoen.

# 1 Inhoudsopgave

<b>Samenvatting</b> .....	<b>2</b>
<b>1 Inhoudsopgave</b> .....	<b>3</b>
<b>2 Inleiding</b> .....	<b>5</b>
<b>3 Theoretisch kader</b> .....	<b>7</b>
<b>3.1 Hoogbegaafdheid</b> .....	<b>7</b>
<b>3.2 Onderpresteren</b> .....	<b>7</b>
<b>3.3 Motivatie</b> .....	<b>8</b>
<b>3.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling</b> .....	<b>8</b>
<b>3.5 Didactische aanpassingen</b> .....	<b>8</b>
<b>4 Interventies</b> .....	<b>10</b>
<b>4.1 Inleiding</b> .....	<b>10</b>
<b>4.2 Interventies</b> .....	<b>10</b>
4.2.1 MyChoice (MC) uren.....	10
4.2.2 Versnellen wiskunde (groep, buiten de klas).....	10
4.2.3 Versnellen Engels (groep, binnen en buiten de klas).....	10
4.2.4 Versnellen Science (individueel).....	10
4.2.5 Verrijken BGA (burgerschap, geschiedenis en actualiteit) (hele klas).....	11
4.2.6 Verrijken Aardrijkskunde (groepjes).....	11
4.2.7 Verrijken Onderzoek en Ontwerpen (groepjes).....	11
<b>4.3 Evaluatie van interventies en verwachte opbrengsten</b> .....	<b>11</b>
<b>5 Methodologie</b> .....	<b>13</b>
<b>5.1 Inleiding</b> .....	<b>13</b>
<b>5.2 Ethiek en Toestemming</b> .....	<b>13</b>
<b>5.3 Vragenlijst checklist (hoog)begaafdenwijzer</b> .....	<b>13</b>
5.3.1 Deelnemers.....	13
5.3.2 Onderzoeksdesign.....	13
5.3.3 Materialen.....	13
5.3.4 Procedure.....	14
5.3.5 Analysemethode.....	14
<b>5.4 Vragenlijsten rondom mogelijkheden slimme leerlingen</b> .....	<b>14</b>
5.4.1 Deelnemers.....	14
5.4.2 Onderzoeksdesign.....	14
5.4.3 Materialen.....	14
5.4.4 Procedure.....	15
5.4.5 Analysemethode.....	15
<b>5.5 Interview</b> .....	<b>16</b>
5.5.1 Deelnemers.....	16
5.5.2 Onderzoeksdesign.....	16
5.5.3 Materialen.....	16

5.5.4	Procedure .....	17
5.5.5	Analysemethode .....	17
<b>6</b>	<b>Resultaten .....</b>	<b>18</b>
6.1	Betrouwbaarheid .....	18
6.2	Inventarisatie studiedag .....	18
6.3	Interviews betrokkenen school .....	19
6.3.1	Visie en huidige situatie .....	19
6.3.2	Beeld van hoogbegaafdheid bij docenten .....	19
6.3.3	Onderwijs aan slimme leerlingen .....	20
6.4	Vragenlijsten leerlingen, ouders en mentor.....	20
6.5	Interviews met leerlingen en ouders.....	24
6.6	Interviews met directie, teamleiders en orthopedagoog.....	25
<b>7</b>	<b>Conclusie .....</b>	<b>27</b>
<b>8</b>	<b>Discussie.....</b>	<b>29</b>
<b>9</b>	<b>Verwijzingen.....</b>	<b>31</b>
<b>10</b>	<b>Bijlagen.....</b>	<b>36</b>
10.1	Bijlage 1: Vragenlijst leerlingen .....	36
10.2	Bijlage 2: Vragenlijst ouders .....	53
10.3	Bijlage 3: Operationalisatieschema betrokkenen school .....	71
10.4	Bijlage 4: Operationalisatieschema betrokken ouders/leerlingen .....	72
10.5	Bijlage 5: Vragenlijst interview met mentor, teamleiders, afdelingscoördinatoren en docenten. ....	73
10.6	Bijlage 6: Vragenlijst interview met ouders en leerlingen (start) .....	74
10.7	Bijlage 7: Vragenlijst studiedag .....	75
10.8	Bijlage 8: Resultaten vragenlijst studiedag .....	79
10.9	Bijlage 9: Resultaten vragenlijst leerlingen opgesplitst per interventie.....	85

## 2 Inleiding

Binnen het onderwijslandschap wordt steeds meer aandacht besteed aan differentiatie en individualisatie, met als doel beter in te spelen op de specifieke behoeften van leerlingen. Ondanks deze trend zijn er nog steeds groepen leerlingen die niet volledig bediend worden binnen het huidige onderwijssysteem. Eén van deze groepen zijn de zogenaamde 'slimme' leerlingen. Dit zijn leerlingen die uitblinken in academische vaardigheden en die soms de term 'hoogbegaafd' toebedeeld krijgen, maar die ook simpelweg behoefte kunnen hebben aan extra uitdaging. Het Mondial College heeft een stijgende trend opgemerkt in het aantal van deze 'slimme' leerlingen binnen hun leerlingenpopulatie, met name op vwo-niveau. Deze ontwikkeling stimuleert de school om deze groep leerlingen beter te begrijpen en te bedienen. Het is hierbij echter belangrijk om te benadrukken dat het label 'hoogbegaafd' niet altijd volledig de behoeften of kenmerken van deze leerlingen dekt. Daarom zal in dit onderzoek de term 'slimme' leerlingen gebruikt worden. Deze slimme leerlingen vertonen soms tekenen van demotivatie en onderpresteren, ondanks hun hoge capaciteiten. Het risico bestaat dat deze leerlingen zonder diploma de school verlaten. Dit roept dringende vragen op over hoe deze leerlingen het beste kunnen worden ondersteund. Daarom is het Mondial College op zoek naar effectieve didactische interventies om deze uitdaging aan te gaan. Helemaal omdat dit direct gekoppeld is met de visie van de school waar “de leerling centraal” een van de uitgangspunten is. Om hier uitspraken over te kunnen doen is er dit schooljaar, 2022-2023, een pilot gestart in klas 2Vt2. Dit is een klas met 26 leerlingen waarbinnen een aantal leerlingen het label hoogbegaafdheid hebben en anderen behoefte hebben aan extra uitdaging.

Het doel van dit onderzoek is om de behoeften van deze slimme leerlingen beter te begrijpen en om te ontdekken welke didactische interventies hun motivatie en leerresultaten kunnen verbeteren. Daarnaast zullen we proberen te bepalen hoe deze interventies passen binnen de onderwijskundige visie van de school. Om dit te bereiken, zullen we gebruik maken van een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden, zoals interviews met leerlingen en docenten, observaties en evaluaties. Het belang van dit onderzoek zit hem in het helpen om beter te begrijpen wat slimme leerlingen nodig hebben in de klas. Hoewel er al veel geschreven is over hoogbegaafdheid, weten we nog niet genoeg over hoe we het beste kunnen helpen in een alledaagse schoolsituatie. Om te zorgen dat deze leerlingen hun potentieel kunnen bereiken, hebben we een onderzoeksvraag opgesteld: Wat zijn de meest effectieve didactische interventies voor het bevorderen van optimale sociaal-emotionele en cognitieve leerresultaten bij de slimme leerlingen van het Mondial College, en hoe sluiten deze aan op de specifieke behoeften van de leerlingen en de onderwijskundige visie van de school?

Om deze vraag te beantwoorden, zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. Welke onderwijskundige visie heeft het Mondial College voor het onderwijs aan slimme leerlingen en hoe past deze visie in de didactische aanpak van de school?
2. Wat zijn de specifieke behoeften op het gebied van motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling van de slimme leerlingen in klas 2Vt2 van het Mondial College, geïdentificeerd door de leerlingen zelf en door hun ouders en docenten?
3. Wat zijn de specifieke onderwijsbehoeften op het gebied van de didactische maatregelen versnellen, verrijken en verbreden van de slimme leerlingen in klas 2Vt2 van het Mondial College, geïdentificeerd door de leerlingen zelf en door hun docenten?
4. Hoe beoordelen de slimme leerlingen in klas 2Vt2 van het Mondial College de huidige didactische aanpak op het gebied van versnellen, verrijken en verbreden en wat zijn hun specifieke ideeën voor verbeteringen?

5. Welke didactische interventies blijken effectief te zijn bij het stimuleren van de motivatie en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de slimme leerlingen in klas 2Vt2 van het Mondial College, en in hoeverre sluiten deze interventies aan bij de specifieke behoeften van deze leerlingen?
6. Hoe kunnen de bevindingen uit het onderzoek vertaald worden naar praktische aanbevelingen voor het Mondial College, om de didactische interventies die het meest effectief zijn voor het bevorderen van optimale sociaal-emotionele en cognitieve leerresultaten bij de slimme leerlingen op een efficiënte manier te implementeren in de dagelijkse onderwijspraktijk?

De impact en haalbaarheid van mogelijke interventies, waaronder een versneld leerprogramma, verrijkende activiteiten en uitgebreide lesmethoden, zullen worden beoordeeld in de context van het Mondial College.

## 3 Theoretisch kader

### 3.1 Hoogbegaafdheid

Hoogbegaafdheid betreft leerlingen met bovengemiddelde intelligentie of die een extra uitdaging nodig hebben voor optimale groei. Er zijn, zie tabel 1, verschillende modellen om hoogbegaafdheid te definiëren en te meten, zoals het Renzulli-model (Renzulli, 1977), het Mönks-model (Monks, 1992), het Gagné-model (Gagné, 1985), het Gardner-model (Gardner, 1993) en het Heller-model (Perleth & Heller, 1994). Deze modellen benadrukken allemaal het belang van het identificeren van leerlingen met bijzondere capaciteiten en het aanbieden van passend onderwijs.

**Tabel 1**

*Samenvatting van de Verschillende Modellen voor Hoogbegaafdheid.*

<b>Renzulli-model</b>	Dit model stelt dat hoogbegaafdheid voortkomt uit de interactie van drie basiscomponenten: bovengemiddelde bekwaamheid, creativiteit en inzet. Hoogbegaafden worden dus niet enkel gedefinieerd op basis van een hoge IQ-score, maar ook hun houding en creatieve capaciteiten spelen een rol.
<b>Mönks-model</b>	Mönks breidt Renzulli's model uit met drie invloedssferen: micro-, meso- en macromilieu. Hij stelt dat de interactie tussen deze omgevingen en de drie basiscomponenten van Renzulli (bekwaamheid, creativiteit en inzet) hoogbegaafdheid bepaalt.
<b>Gagné-model</b>	Dit Differentiated Model of Giftedness and Talent (DMGT) maakt een onderscheid tussen aangeboren 'giftedness' en 'talent', wat ontwikkeld is door systematische training en inspanning. Gagné benadrukt de rol van inspanning, leerkansen en begeleiding bij de ontwikkeling van talent uit begaafdheid.
<b>Gardner-model</b>	Het model van meervoudige intelligenties van Gardner stelt dat intelligentie bestaat uit verschillende soorten capaciteiten, waaronder logisch-mathematisch, verbaal-linguïstisch, muzikaal-ritmisch, visueel-ruimtelijk, lichamelijk-kinesthetisch, interpersoonlijk, intrapersoonlijk en naturalistisch. Hoogbegaafdheid kan in één of meer van deze gebieden liggen.
<b>Heller-model</b>	Het model van Heller, Perleth en Tock benadrukt dat hoogbegaafdheid een dynamisch ontwikkelingsproces is. Het model bevat meerdere factoren zoals aangeboren vermogens, persoonlijkheidskenmerken, omgevingsinvloeden en het potentieel voor uitmuntend presteren. Het beschouwt hoogbegaafdheid als een interactie van deze factoren over tijd.

Hoogbegaafdheid is dynamisch en lastig te bepalen, omdat het kan variëren van cognitieve superioriteit tot opvallende creativiteit of sociale vaardigheden. Binnen dit onderzoek worden leerlingen die hoog scoren op intelligentietests, en degenen geïdentificeerd door docenten als behoeftig van extra uitdaging, betrokken. Dit zal bijdragen aan een beter begrip van hun behoeften en aanpassing van didactische interventies.

### 3.2 Onderpresteren

Ondanks het potentieel van hoogbegaafde leerlingen, kan onderpresteren optreden als gevolg van een ontoereikende uitdaging, wat leidt tot demotivatie en gedragsproblemen. (Dornekamp et al., 1999; van Gerven, 2009). Onderpresteren ontstaat door negatieve samenhang tussen persoonlijke

kenmerken en omstandigheden (Trompé, 2020), zoals te weinig uitdaging, verminderde motivatie, angst voor fouten, of onvoldoende leerstrategieën. Uitingen hiervan kunnen zijn onoplettendheid door verveling, ongewenst gedrag, en onvoltooide taken of opdrachten. (Webb et al., 2007). Om dit aan te pakken, is het essentieel om onderwijs af te stemmen op hun behoeften en talenten (Renzulli & Reis, 1985; NRO, 2021). Onvoldoende aanpassing kan tot gedwongen onderpresteren leiden, met het risico op achterlopen (Mooij & Driessen, 2008)

### 3.3 Motivatie

Motivatie is essentieel voor de hoogbegaafde leerling om hun potentieel te realiseren. Het meerfactorenmodel van Renzulli en Monks benadrukt het belang van omgeving, relatie, competentie en autonomie van leerlingen voor het behoud van motivatie (Trompé, 2020; Deci & Ryan, 2008). Ook het welbevinden op school is cruciaal, aangezien onvervulde basisbehoeften kunnen leiden tot een verminderde intrinsieke motivatie (Covington & Dray, 2002). Het waarborgen van een pedagogisch klimaat waarin basisbehoeften vervuld zijn, draagt bij aan hun optimale ontwikkeling (Starren et al., 1995). Het risico op demotivatie en onderpresteren ontstaat wanneer uitdaging en autonomie niet gewaarborgd zijn (Hornstra et al., 2016; Subotnik et al., 2011).

### 3.4 Sociaal-emotionele ontwikkeling

De sociale ontwikkeling van hoogbegaafde leerlingen is net zo cruciaal als hun intellectuele ontwikkeling voor hun algehele welbevinden en functioneren (Wijnekus & Pluymakers, 2007). Deze leerlingen kunnen echter obstakels ondervinden in sociale interacties, doordat zij op een andere manier communiceren dan hun leeftijdsgenoten (Bain & Bell, 2004). Drie kernaspecten van sociale vaardigheden zijn empathie, egoveerkracht en egocontrole (Block & Block, 2014).

Empathie, of het vermogen om je in te leven in anderen, kan het ruimte gevend gedrag bevorderen en betere sociale interacties mogelijk maken (Driestar onderwijsadvies, 2020; Grolnick et al., 1991). Egoveerkracht verwijst naar het vermogen om flexibel en doelgericht te reageren op situaties (Boekaerts & Corno, 2005). Egocontrole, het beheersen en reguleren van impulsen, verlangens en gevoelens, is bijzonder belangrijk voor deze leerlingen vanwege hun hogere emotionele intensiteit (Gross, 2014; Muris et al., 2007). Een onbalans in egocontrole kan problemen veroorzaken zoals ongewenst gedrag of een gevoel van gebrek aan sociale verbondenheid (Steinberg, 2017; Baumeister, 2002). Het zelfbeeld van de leerling, dat gevormd wordt door interacties met hun omgeving, speelt ook een rol in hun sociaal-emotionele ontwikkeling (Gibson & Pick, 2000; Harter, 1998). Voor hoogbegaafde leerlingen kan dit zelfbeeld vaak worden beïnvloed door hun prestaties en hoe zij zichzelf vergelijken met hun leeftijdsgenoten (Zeidner & Schleyer, 1999; Marsh, 1994). Het is daarom belangrijk om strategieën te ontwikkelen die hun positieve zelfbeeld bevorderen.

Ten slotte is het van belang om te benadrukken dat er een verband bestaat tussen het gedrag en het leervermogen van de leerling. Leerlingen die zich goed voelen op school presteren over het algemeen beter. Scholen die de sociaal-emotionele ontwikkeling bevorderen, rapporteren tot 11% verbetering in academische prestaties en een hogere motivatie bij de leerlingen (Durlak et al., 2011; Gill et al., 2021).

### 3.5 Didactische aanpassingen

De leerbehoeften van hoogbegaafde leerlingen variëren per individu en context. Het is essentieel om aanpassingen te vinden die optimaal werken voor elke leerling, zoals versnelling, verrijking, of plaatsing in speciale groepen of scholen nodig zijn (van Gerven, 2009; Haenen & Mol Lous, 2004; Mooij et al., 2007). Versnelling, wat inhoudt dat er sneller door het curriculum wordt gegaan of dat er op een hoger niveau wordt gestudeerd, kan deze leerlingen uitdagen en in hun leerbehoeften



voorzien door complexere inhoud aan te bieden (Bekkers, 2005; van Gerven, 2009). Verrijking kan ook als strategie worden toegepast, door het curriculum uit te breiden met meer diepgaande en complexere inhoud, aangepast aan de capaciteiten van hoogbegaafde leerlingen. Hoewel studies de positieve effecten van zowel versnelling als verrijking op prestaties en motivatie aantonen (Neihart, 2021), zijn ze niet altijd de geschikte aanpak voor iedereen. Plaatsing in speciale programma's of scholen is een andere mogelijke aanpak. Dit kunnen programma's zijn binnen reguliere scholen die speciaal zijn ontworpen voor hoogbegaafde kinderen, of zelfstandige scholen die uitsluitend aan deze leerlingen zijn gewijd. Deze instellingen bieden een omgeving waarin hoogbegaafde kinderen zichzelf kunnen zijn, omringd door andere kinderen die vergelijkbare ervaringen en uitdagingen delen (Renzulli, 2012; Kettler, 2014). Het is echter belangrijk om te benadrukken dat de beste aanpak voor elke leerling afhankelijk is van hun individuele behoeften en omstandigheden.

De scholing van docenten speelt een significante rol in het voldoen aan de behoeften van hoogbegaafde leerlingen, en met name een combinatie van een verrijkt curriculum met een geschoolde docent kan vaak effectief zijn (Van Tassel - Baska, 2000; Mooij et al., 2007). Sociale factoren, zoals sociale vergelijkingseffecten en zelfbeeldproblemen, kunnen worden aangepakt door de leerlingen samen te laten werken met hoogbegaafde peers (Van Tassel - Baska, 2000).

Ondersteunende bronnen, zoals speciale programma's en professionele begeleiding, afgestemd op de individuele behoeften, zijn beschikbaar voor hoogbegaafde leerlingen. In Nederland worden verrijking en verdieping ingezet in het voortgezet onderwijs (van Gerven, 2009; Mooij et al., 2007), hoewel het effectief en consistent implementeren hiervan een uitdaging blijft (Mooij & Smeets, 2006; Verlinden et al., 2014). Het integreren van deze strategieën in reguliere onderwijsprogramma's kan bijdragen aan een structurele verbetering (Mooij et al., 2007; Neihart, 2021).

Daarmee kunnen didactische aanpassingen, in combinatie met een individuele aanpak en consistente ondersteuning, het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen significant verbeteren.

## 4 Interventies

### 4.1 Inleiding

Slimme leerlingen hebben behoefte aan passend onderwijs dat aansluit bij hun unieke behoeften (Troxclair, 2010). Docenten kunnen dit bereiken door verrijkingsopdrachten te geven of de leerstof te versnellen (Verlinden et al., 2014). Evenwicht tussen motivatie en faalangst is belangrijk (McCoach & Siegle, 2003). Individueel onderwijs, zoals persoonlijke opdrachten of werken in kleine groepjes, kan slimme leerlingen uitdagen en hun academisch zelfbeeld verbeteren (Mönks & Katzo, 2005; Mooij et al., 2007). Evaluatie van interventies met vragenlijsten, interviews en observaties is essentieel voor het identificeren van effectieve interventies (Wijnekus & Pluymakers, 2007). Sociale ontwikkeling kan ook bijdragen aan een sterker academisch zelfbeeld en betere sociale vaardigheden (Volman, 2006; Zeidner & Schleyer, 1999).

### 4.2 Interventies

In de klas 2Vt2 van het Mondial College zijn verschillende interventies ingezet om slimme leerlingen meer uitdaging te bieden. Deze interventies zijn vastgesteld in overleg met leerlingen, ouders, vakdocenten en directie en richten zich op verrijking bij BGA (geschiedenis), Onderzoek en Ontwerpen en aardrijkskunde en versnelling in de vakken wiskunde, Engels en Science. Daarnaast krijgen de leerlingen meer keuzevrijheid bij de MyChoice uren. De keuze voor interventies is gebaseerd op organisatorische mogelijkheden en docentenvoorkeuren.

#### 4.2.1 MyChoice (MC) uren

Leerlingen kiezen zelf hun MC-uren en het aantal uren, wat hun autonomie en leerprocesstuwung bevordert (Deci & Ryan, 2008). Het effect van deze interventie op sociaal-emotionele ontwikkeling wordt onderzocht.

#### 4.2.2 Versnellen wiskunde (groep, buiten de klas)

Sommige leerlingen versnellen wiskunde door een hogere klas over te slaan en in een groep met gelijkgestemde leerlingen te starten (Verlinden et al., 2014; van der Vegt et al., 2019). Extra instructiemomenten worden ingepland om de overgeslagen stof bij te benen (Noteboom & Klep, 2004). Het versnellen van wiskunde kan de motivatie en sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen bevorderen, en heeft positieve effecten op de scores (Burriss et al., 2006; Ma, 2005; Steenbergen-Hu & Sidney, 2011). Het effect van deze interventie wordt onderzocht door te kijken of zij motivatie hebben voor wiskunde op een hoger niveau en hoe dit hun sociaal-emotionele ontwikkeling beïnvloedt.

#### 4.2.3 Versnellen Engels (groep, binnen en buiten de klas)

Versnelling in het vak Engels wordt toegepast voor leerlingen die dit vak gemakkelijk vinden. Dit kan leiden tot een verbeterd academisch zelfbeeld en sociaal functioneren (Breetvelt et al., 2012; Jagers et al., 2015; Notowitz, 1996). Leerlingen nemen snel de benodigde grammaticakennis op en kunnen uitgedaagd worden met alternatieve opdrachten (Deleu et al., 2014). Het effect van deze interventie wordt onderzocht door te kijken of zij motivatie hebben voor Engels op een hoger niveau en hoe dit hun sociaal-emotionele ontwikkeling beïnvloedt.

#### 4.2.4 Versnellen Science (individueel)

Leerlingen die uitblinken in Science krijgen de mogelijkheid tot individuele versnelling of verrijking. Dit kan leiden tot grotere leereffecten en motivatie, mits leerlingen zichzelf kunnen inschatten, evalueren en zelfstandig leren (Hattie, 2012; Kulik & Kulik, 1984). Eerst wordt klassikaal voorkennis behandeld, waarna leerlingen de vrijheid hebben om te versnellen of te verrijken (Hattie, 2012; Kulik

& Kulik, 1984). Het effect op de motivatie en de sociaal-emotionele ontwikkeling door het individuele karakter wordt hiermee onderzocht.

#### 4.2.5 Verrijken BGA (burgerschap, geschiedenis en actualiteit) (hele klas)

Leerlingen worden uitgedaagd door hogere eisen te stellen en opdrachten te geven die een hoger denkniveau vereisen (van Gerven, 2009; Muris et al., 2007). Verrijking bij geschiedenis kan betere prestaties, meer motivatie en dieper begrip bevorderen (Boadu, 2015; Ludvigsson & Booth, 2015; Surya & Nurdin, 2021). Deze interventie kan helpen om te onderzoeken of leerlingen voldoende motivatie behouden bij het verrijken binnen het vak geschiedenis en wat het effect is op hun sociaal-emotionele ontwikkeling bij het volgen van de les, als groep, binnen de eigen klas.

#### 4.2.6 Verrijken Aardrijkskunde (groepjes)

Leerlingen kunnen zichzelf verrijken door deel te nemen aan extra uitdagingen in kleine groepjes bij Aardrijkskunde. Dit stimuleert motivatie en leeropbrengst (Coubergs et al., 2015; Exline, 1978). Groepjes worden gevormd op basis van interesse, leerstatus en leerprofielen, en werken aan thema's met groepsopdrachten. Met deze interventie kan onderzocht worden of leerlingen voldoende motivatie vinden in het verrijken binnen het vak Aardrijkskunde en wat het effect is op hun sociaal-emotionele ontwikkeling door het werken aan de lesstof in kleine groepjes binnen de eigen klas. (Coubergs et al., 2015; Exline, 1978).

#### 4.2.7 Verrijken Onderzoek en Ontwerpen (groepjes)

Leerlingen krijgen in het Technasium en het vak Onderzoek en Ontwerpen al vroeg de kans om keuzeprojecten aan te gaan. Dit stimuleert competenties zoals communicatie, ondernemerschap, creatief handelen, zelfsturing, projectmatig werken en samenwerking (Stichting Technasium, 2019). Meer vrijheid en verantwoordelijkheid kunnen de interesse en intrinsieke motivatie van leerlingen vergroten (Jaggers et al., 2015; Teeuwisse et al., 2017).

### 4.3 Evaluatie van interventies en verwachte opbrengsten

Om de effectiviteit van de verschillende interventies te beoordelen, zal er een evaluatie plaatsvinden door middel van vragenlijsten, interviews en observaties. Deze evaluatie zal gericht zijn op het begrijpen van de impact van de interventies op de leerlingen.

Door middel van vragenlijsten kunnen we inzicht krijgen in de perceptie en ervaringen van de leerlingen met betrekking tot de interventies. Dit stelt ons in staat om te bepalen of de interventies voldoen aan hun behoeften en of ze een positieve invloed hebben op hun motivatie en welzijn. Daarnaast zullen interviews worden afgenomen met leerlingen, ouders en docenten om dieper in te gaan op de effecten van de interventies. Deze gesprekken bieden de mogelijkheid om individuele ervaringen en perspectieven te verkennen en waardevolle inzichten te verzamelen over de effectiviteit van de interventies.

Observaties zullen worden uitgevoerd om het gedrag en de interacties van de leerlingen tijdens de interventies te observeren. Dit stelt ons in staat om te beoordelen of de interventies leiden tot verhoogde motivatie, betrokkenheid en sociale interactie bij de leerlingen.

De verwachte opbrengsten van de interventies zijn tweeledig. Ten eerste streven we ernaar om het zelfbeeld van slimme leerlingen te verbeteren door hen uitdaging en passend onderwijs te bieden. Door hun academische vaardigheden te ontwikkelen en succesvolle ervaringen op te doen, hopen we hun zelfvertrouwen en gevoel van eigenwaarde te versterken.

Ten tweede is het belangrijk om de motivatie van de leerlingen te behouden en te versterken. We streven ernaar dat de interventies de intrinsieke motivatie van de leerlingen vergroten, zodat ze

gemotiveerd blijven om te leren en zichzelf uit te dagen. Dit zal hun leerprestaties en algehele welzijn ten goede komen.

Door de evaluatie van de interventies en het begrijpen van de verwachte opbrengsten, kunnen we waardevolle inzichten verkrijgen die ons helpen bij het identificeren en aanbevelen van effectieve interventies voor slimme leerlingen.

## 5 Methodologie

### 5.1 Inleiding

Dit onderzoek combineert kwalitatieve en kwantitatieve methoden om een uitgebreid beeld te vormen van de huidige onderwijsaanpak op het Mondial College en de mogelijkheden voor hoogbegaafde leerlingen. Het maakt gebruik van vragenlijsten en semigestructureerde interviews om zowel subjectieve ervaringen als meetbare data te verzamelen. Het onderzoek betreft verschillende betrokkenen, waaronder leerlingen, ouders en schoolpersoneel, en neemt ook het onderwijskundig plan van de school en relevante academische literatuur onder de loep.

### 5.2 Ethiek en Toestemming

Voordat het onderzoek van start ging, is er zorgvuldig nagedacht over de bescherming van de rechten en het welzijn van de deelnemers. In overeenstemming met de hbo-gedragscode is er toestemming verkregen van alle betrokkenen voordat ze deelnamen aan het onderzoek.

Toestemming van de leerlingen en ouders: Alle leerlingen uit klas 2Vt2 en hun ouders werden op de hoogte gesteld van het onderzoek en gaven schriftelijke toestemming om deel te nemen.

Voorafgaand aan de vragenlijsten en interviews zijn de leerlingen en ouders geïnformeerd over het doel van het onderzoek, de vertrouwelijkheid van de gegevens en hun recht om op elk moment hun deelname stop te zetten zonder negatieve consequenties.

Toestemming van de medewerkers van het Mondial College: De medewerkers van het Mondial College, waaronder de locatiedirecteur, teamleiders, de afdelingscoördinator vwo, de orthopedagoog en docenten, zijn op de hoogte gesteld van het onderzoek en hebben vrijwillig deelgenomen. Ze zijn geïnformeerd over de doelstellingen van het onderzoek en de vertrouwelijkheid van de gegevens. Ze hebben ook het recht om op elk moment hun deelname stop te zetten zonder negatieve consequenties.

Vertrouwelijkheid: Alle verzamelde gegevens worden vertrouwelijk behandeld en alleen gebruikt voor het doel van dit onderzoek. De gegevens zullen worden geanonimiseerd, door namen te vervangen door codes, en alleen toegankelijk zijn voor de onderzoeker(s) en eventuele begeleiders van het onderzoek. De gegevens worden veilig opgeslagen en na afloop van het onderzoek vernietigd.

### 5.3 Vragenlijst checklist (hoog)begaafdenwijzer

Tijdens de studiedag op 24 november 2022 is een vragenlijst met de aanwezige docenten gedeeld om de algemene randvoorwaarden rondom hoogbegaafdheid op het Mondial College in kaart te brengen.

#### 5.3.1 Deelnemers

De volgende betrokkenen vulden de vragenlijst in:

- De docenten aanwezig op de studiedag.

#### 5.3.2 Onderzoeksdesign

Er is, binnen dit deel van het onderzoek, gekozen voor een beschrijvend, kwalitatief onderzoek om het onderwijs op het Mondial College in kaart te brengen met de nadruk op het passend onderwijs gericht op de 'slimme leerling'.

#### 5.3.3 Materialen

In dit onderzoek is een vragenlijst gebruikt die afkomstig is van het SLO (2022). De vragenlijst bestaat uit 16 aandachtspunten. Om aan te geven hoeveel vorderingen er zijn gemaakt op elk

aandachtspunt, kan er voor elk item een vinkje gezet worden in een vakje voor de "mate van realisering". Dit varieert van "niet" tot "volledig" gerealiseerd. Vervolgens kan op een 4-punts Likertschaal worden aangegeven in hoeverre dit aandachtspunt belangrijk is (variërend van niet-belangrijk tot ontwikkelpunt). Het ontwikkel-punt betekent dat dit totaal niet aanwezig is en hier eerst aan gewerkt moet worden.

De vragenlijst is te vinden in bijlage 11.7.

#### 5.3.4 Procedure

Op de studiedag op 24 november is toegelicht dat er beleid geschreven wordt rondom hoogbegaafdheid en dat hier de input van het docententeam natuurlijk van belang is. Via de mail is een digitale vragenlijst verstuurd die ter plekke door de docenten is ingevuld. Vooraf is er een korte mondelinge instructie gegeven en is het begrip "ontwikkel-punt" toegelicht.

#### 5.3.5 Analyseprocedure

De data zijn verwerkt met behulp van Microsoft Excel en er is per aandachtspunt een frequentietabel gemaakt en deze zijn grafisch weergegeven in diagrammen. De 1 (niet) en 2 (enigszins) zijn hier de negatieve score, de 3 (grotendeels) en 4 (volledig) zijn de positieve score. Bij de mate van belang is dit ook gedaan. Hier is de 1 (niet belangrijk) en de 2 (enigszins belangrijk) de negatieve score en de 3 (heel belangrijk) en de 4 (ontwikkel-punt) de positieve score.

### 5.4 Vragenlijsten rondom mogelijkheden slimme leerlingen

Aan de hand van de theorie is er gezocht naar een vragenlijst die het sociaal-emotioneel functioneren kan meten alsook inzicht geeft in executieve functies. Deze vragenlijsten komen uit het expertsysteem Zien VO en zijn aangevuld met specifieke vragen gericht op de didactische maatregelen die als interventie gebruikt worden.

#### 5.4.1 Deelnemers

De volgende betrokkenen hebben de vragenlijst ingevuld:

- Alle 26 leerlingen uit klas 2Vt2.
- Van elke leerlingen uit klas 2Vt2 minimaal één ouder, als beide ouders het hebben ingevuld is de gemiddelde waarde genomen.
- De mentor van klas 2Vt2.

#### 5.4.2 Onderzoeksdesign

Er is, binnen dit deel van het onderzoek, gekozen voor een beschrijvend, kwalitatief onderzoek om het onderwijs op het Mondial College in kaart te brengen met de nadruk op het passend onderwijs gericht op de 'slimme leerling'.

#### 5.4.3 Materialen

In dit onderzoek zijn vragenlijsten gebruikt die afkomstig zijn van het Zien VO expertsysteem, een methode om het sociaal-emotioneel functioneren en de leervoorwaarden van leerlingen in beeld te brengen (Driestar onderwijsadvies, 2020). De vragenlijsten bestaan uit zeven competenties: betrokkenheid, welbevinden, sociale flexibiliteit, sociaal initiatief, sociale autonomie, impulsbeheersing en inlevingsvermogen, en elke vraag wordt beantwoord op een 4-punts Likertschaal. Om de betrouwbaarheid van de metingen van het onderzoek te bepalen, is de Cronbach's alpha gebruikt. Zoals beschreven in dit verslag bleek de Cronbach's alpha voor acht van de achttien sub schalen voldoende ( $\geq .70$ ) of zelfs goed ( $\geq .80$ ) te zijn, terwijl voor de overige tien sub

schalen een betrouwbaarheid lager dan .70 werd gevonden, waarvan drie lager dan .60 (zie tabel 4.1 in Driestar Onderwijsadvies, 2020). Voor alle hoofdschalen was de Cronbach's alpha echter voldoende ( $> .70$ ).

Aan deze vragenlijsten zijn extra vragen toegevoegd die gericht zijn op didactische maatregelen, zoals de mogelijkheid om zelf keuzes te maken, het versnellen, het verrijken en het verschil tussen een soort van plusklas (een klas met alleen leerlingen die uitdaging willen) en een klas waarbinnen dit per leerling bekeken kan worden. Een voorbeeld van een belangrijke vraag uit de vragenlijst, die direct gekoppeld is aan de onderzoeksvragen, is: "De leerling maakt keuzes binnen de ruimte die hij krijgt." Deze vraag wordt gescoord onder de competentie 'betrokkenheid' en sub competentie 'autonomie'. Het concept van autonomie en betrokkenheid is van groot belang in dit onderzoek, omdat er onderzocht wordt hoe "slimme" leerlingen optimaal functioneren binnen het onderwijskader van het Mondial College.

Door de antwoorden op deze vraag te analyseren, kan beter ingeschat worden hoe het huidige onderwijsaanbod van de school overeenkomt met de behoeften en mogelijkheden van deze groep leerlingen. Dit helpt bij het identificeren van gebieden waar eventueel aanpassingen kunnen worden gedaan om het onderwijs beter af te stemmen op de behoeften van slimme leerlingen.

Het is vermeldenswaard dat deze vraag, zoals alle vragen in de Zien VO vragenlijst, is gebaseerd op wetenschappelijk gevalideerde maatstaven. Daarom kan erop vertrouwd worden dat de resultaten die verkregen worden via deze vragenlijst een betrouwbare weergave zijn van de ervaringen van de leerlingen.

De vragenlijst voor leerlingen is opgenomen als bijlage 11.1, de vragenlijst voor ouders als bijlage 11.2.

#### 5.4.4 Procedure

De leerlingen uit 2Vt2 en hun ouders kregen aan het begin van het schooljaar uitleg over de pilot die met deze klas zou worden uitgevoerd. Ze werden geïnformeerd over het onderzoek en dat ze twee keer per jaar een vragenlijst zouden moeten invullen om de effecten van de geplande interventies te meten.

Voordat de vragenlijst werd verstuurd, kregen de leerlingen van de onderzoeker uitleg over de vragen die gesteld zouden worden en het doel van het onderzoek.

Om de intra-betrouwbaarheid van de enquête te waarborgen, werden alle 26 leerlingen uit 2Vt2 op maandag 26 september benaderd, voorgelicht en hebben ze onder toezicht van de onderzoeker de enquête ingevuld. Zo hadden ze allemaal evenveel tijd om alles in te vullen. Om een uitspraak te kunnen doen over de populatieparameter en om de validiteit zo hoog mogelijk te houden, werd gekozen voor een proef met de volledige populatie. Hiervoor werd een Microsoft Forms formulier gebruikt dat onder begeleiding van de onderzoeker werd afgenomen tijdens een les.

De ouders van de leerlingen kregen op zondag 25 september een mail met de vraag om de vragenlijst in te vullen. Ze werden gevraagd dit te doen zonder hulp van hun kind om zo puur hun eigen ideeën te krijgen.

De leerlingen en de mentor kregen op vrijdag 16 december de vraag om dit opnieuw in te vullen. De mentor heeft dit begeleid in de mentorles en heeft zelf in de week van 16 tot 23 december voor elke leerling een vragenlijst ingevuld.

De leerlingen hebben tussen vrijdag 12 mei en vrijdag 19 mei nog een derde keer de vragenlijst ingevuld.

#### 5.4.5 Analysemethode

De data zijn verwerkt met behulp van Microsoft Excel en er is per competentie een frequentietabel gemaakt en deze zijn grafisch weergegeven in diagrammen. De 4 (dit klopt helemaal) en 3 (dit klopt

een beetje) zijn hier de positieve score, de 2 (dit klopt niet echt) en 1 (dit klopt helemaal niet) zijn de negatieve score. Om de samenhang te onderzoeken tussen de scores op de vragenlijsten van de verschillende doelgroepen, is een correlatieonderzoek uitgevoerd. Eerst is per subschaal het gemiddelde berekend en daarna is de correlatie tussen de drie doelgroepen berekend. Een hoge gemiddelde correlatie duidt op veel samenhang in de antwoorden die leerlingen, mentor en ouders geven.

## 5.5 Interview

In dit onderzoek zijn verschillende vragenlijsten samengesteld aan de hand van onderzoeken, boeken en artikelen. Deze vragen zijn gekoppeld aan specifieke deelvragen en kapstukken via een operationalisatieschema (zie bijlage 11.3). Deze vragen zijn gebruikt om kwalitatieve interviews af te nemen met de locatiedirecteur, teamleiders havo en vwo, afdelingscoördinator vwo, docenten, de zorgcoördinator en de orthopedagoog die verantwoordelijk is voor het vwo. Daarnaast zijn soortgelijke vragen opgesteld (zie bijlage 11.4) om ouders en leerlingen te vragen naar hun ervaringen.

### 5.5.1 Deelnemers

De volgende betrokkenen hebben deelgenomen aan een interview:

- De locatiedirecteur.
- De teamleider havo en de teamleider vwo.
- De afdelingscoördinator vwo.
- De orthopedagoog die verantwoordelijk is voor het vwo.
- 12 Docenten verspreid over de vakken: Aardrijkskunde, Geschiedenis, Biologie, Wiskunde, Natuurkunde, Scheikunde, Nederlands, Engels, Frans, Duits, Arts & Design, Maatschappijleer en Lichamelijke Opvoeding.
- Alle 26 leerlingen uit klas 2Vt2.
- Een 5-tal ouders uit klas 2Vt2, specifiek gekozen om tot een gevarieerde groep te komen.
  - o Ouder van een leerling met het label hoogbegaafdheid.
  - o Ouder van een leerling met behoefte aan uitdaging.
  - o Ouder van een leerling met bovengemiddelde capaciteiten, maar geen behoefte aan uitdaging.
  - o Ouder van een leerling met onder gemiddelde capaciteiten (voor 2V).
  - o Ouder van een leerling met gemiddelde capaciteiten.

### 5.5.2 Onderzoeksdesign

Er is binnen dit deel van het onderzoek voor een beschrijvend, kwalitatief onderzoeksontwerp gekozen om de huidige vorm van onderwijs op het Mondial College te beschrijven, met een specifieke focus op het passend onderwijs voor slimme leerlingen. Bovendien zijn er meningen en visies verzameld van een aantal leerlingen en hun ouders over het onderwijs dat het Mondial College aanbiedt.

### 5.5.3 Materialen

De vragen die in dit onderzoek zijn gesteld, zijn geïnspireerd door verschillende wetenschappelijke publicaties, boeken en studies. Ze zijn gericht op verschillende thema's, zoals visie, hoogbegaafdheid, de huidige situatie, het huidige onderwijs en het toekomstige onderwijs op het Mondial College.



#### 5.5.4 Procedure

In dit onderzoek is gekozen voor een beschrijvende, kwalitatieve benadering om het onderwijs op het Mondial College in kaart te brengen met de nadruk op passend onderwijs voor 'slimme leerlingen'. Er zijn interviews afgenomen met docenten, directieleden en ondersteunende diensten, evenals met leerlingen en hun ouders, om hun mening en visie op het onderwijs te verkrijgen. Om de betrouwbaarheid van de resultaten te verhogen, zijn semigestructureerde vragenlijsten gebruikt en zijn de interviews opgenomen voor nader analyseren. De interviews met de medewerkers van het Mondial College zijn afgenomen op school tussen 1 en 18 november 2022, terwijl de interviews met leerlingen en ouders via Microsoft Teams zijn afgenomen tussen 9 en 27 januari 2023.

#### 5.5.5 Analysemethode

Voor de analyse van de interviewdata werd een kwalitatieve inhoudsanalyse uitgevoerd, bestaande uit verschillende stappen. In het streven naar dialogische validiteit hebben we ervoor gezorgd dat er een open dialoog was tussen de onderzoekers en de deelnemers tijdens de interviews, waardoor de deelnemers hun mening konden delen op een manier die hun ervaringen eerlijk en nauwkeurig weerspiegelde. Democratische validiteit werd bevorderd door de deelname van een breed scala aan stakeholders in het onderzoek, inclusief zowel onderwijsprofessionals als leerlingen en ouders. In de eerste stap werden de antwoorden van de interviews met behulp van een digitale tool (Trint) automatisch getranscribeerd. Elk transcript werd vervolgens handmatig gecontroleerd om te verzekeren dat de geautomatiseerde transcriptie correct was.

Na deze initiële verwerking van de gegevens begon de daadwerkelijke analysefase. Deze begon met een proces van codering, waarbij de inhoud van elk interview werd doorgenomen en relevante stukken tekst werden gemarkeerd met codes. Deze codes kwamen overeen met de verschillende thema's die geïdentificeerd waren in de vragenlijst en de kapstukken die hiervoor zijn gebruikt (zie bijlagen 11.3 en 11.4). De semigestructureerde vragenlijsten zorgden voor consistentie in de manier waarop informatie werd verzameld, wat de betrouwbaarheid van de resultaten verhoogde. Het opnemen van de interviews zorgde voor nauwkeurigheid in de transcripties en stelde ons in staat om de resultaten grondig te analyseren, wat bijdroeg aan de validiteit van het onderzoek. Bovendien droegen de thematische analyse en de aandacht voor eventuele discrepanties of tegenstrijdigheden in de gegevens bij aan zowel de betrouwbaarheid als de validiteit van onze bevindingen.

Nadat alle interviews waren gecodeerd, begon het proces van thematische analyse. Hierbij werden de codes geanalyseerd om patronen of thema's te identificeren. Dit proces betrof niet alleen het identificeren van de meest voorkomende thema's, maar ook het in kaart brengen van relaties tussen verschillende thema's en het identificeren van eventuele discrepanties of tegenstrijdigheden.

Ten slotte werden de geïdentificeerde thema's geanalyseerd in de context van de onderzoeksvragen. Dit betrof het evalueren van de relevantie van elk thema voor de beantwoording van de onderzoeksvragen en het trekken van conclusies op basis van deze analyse.

Het doel van deze grondige en systematische aanpak was om de betrouwbaarheid en validiteit van de bevindingen te maximaliseren. Het uiteindelijke resultaat van deze analyse wordt gepresenteerd in het hoofdstuk "Resultaten".

## 6 Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de inventarisatie studiedag en interviews met betrokkenen binnen de school besproken. Deze resultaten geven inzicht in hoe docenten aankijken tegen hoogbegaafdheid, hoe zij de huidige situatie op school zien en wat zij als het ideale onderwijs aan slimme leerlingen beschouwen. Ook worden de bevindingen van de leerlingen besproken, waarbij aandacht wordt besteed aan hun behoeften en wensen ten aanzien van hun leerproces en onderwijs. Daarnaast worden de resultaten van de correlatiestudie tussen verschillende variabelen besproken, waarbij het verband tussen deze variabelen wordt geanalyseerd.

### 6.1 Betrouwbaarheid

Alle leerlingen en hun ouders hebben meegewerkt aan elk onderdeel van het onderzoek. Ook heeft de mentor volledige medewerking verleend aan het onderzoek. Verder hebben alle docenten op de studiedag de vragenlijst ingevuld en hebben er vanuit elke vaksectie docenten meegewerkt aan de interviews.

De betrouwbaarheid van het onderzoek kan beïnvloed worden door het feit dat het een pilotonderzoek is met slechts één klas en dat het specifiek gericht is op "slimme" leerlingen die aangeven dat hun motivatie wegzakt. Dit kan de generaliseerbaarheid van de resultaten naar andere klassen of scholen beperken. Daarnaast kan de lage respons van 26 leerlingen ook van invloed zijn op de betrouwbaarheid, aangezien dit een kleine steekproef is in vergelijking met de gehele school. De resultaten hadden mogelijk anders uitgevallen als een groter percentage van de leerlingen aan het onderzoek had deelgenomen.

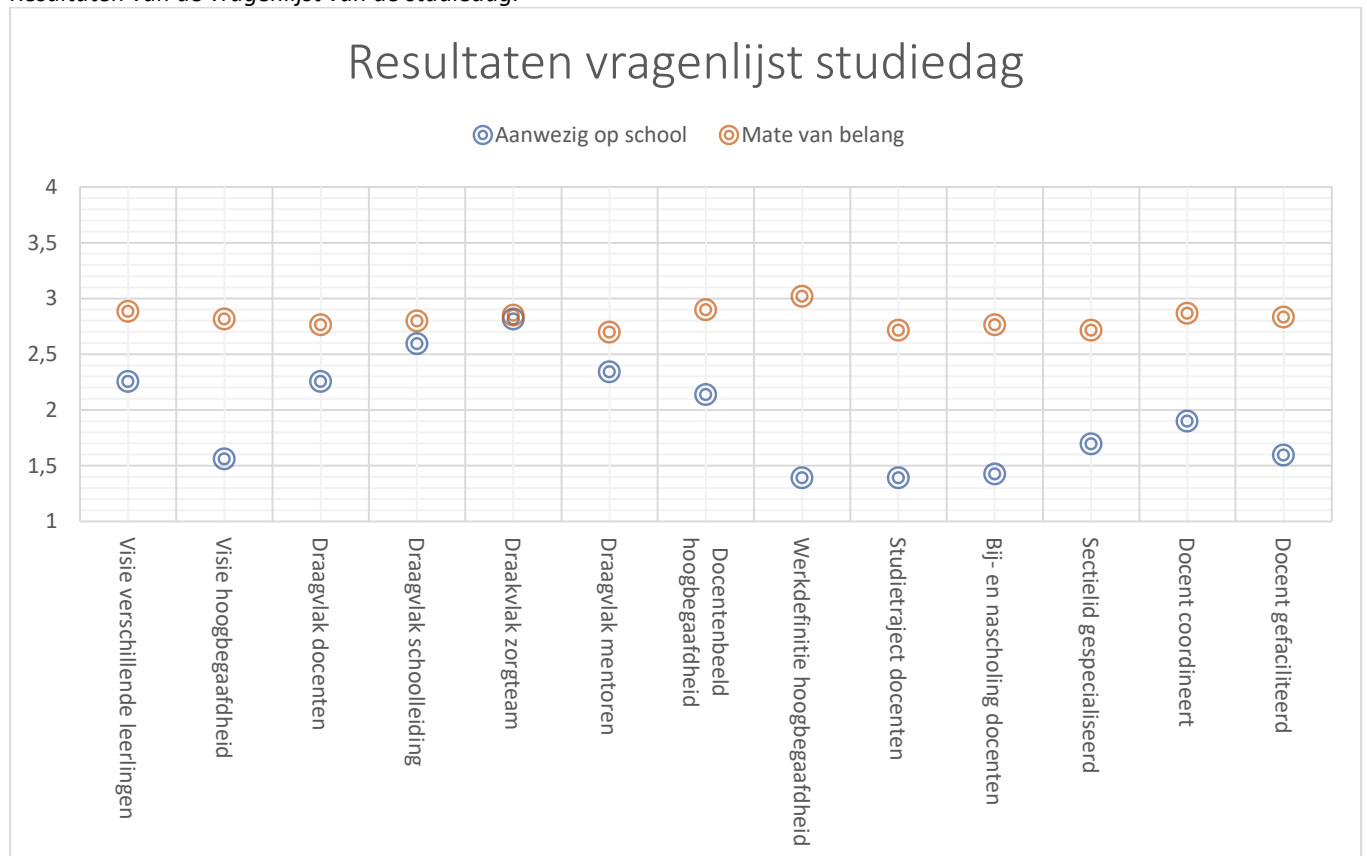
Bij dit onderzoek zijn verschillende dataverzamelmethode gebruikt om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de huidige situatie op het Mondial College. Zo hebben alle docenten op de studiedag een vragenlijst van het SLO ingevuld om een beeld te krijgen van de visie van de school op het werken met hoogbegaafdheid. Bovendien zijn er interviews gehouden met alle vaksecties op de school om aanvullende informatie te verkrijgen. Alle leerlingen van klas 2Vt2 en hun ouders hebben meegewerkt aan dit onderzoek door de vragenlijst in te vullen, die afkomstig is van ZienVO. Deze vragenlijst heeft een betrouwbare Cronbach's alpha en ook de interne structuur en correlatie wijzen op een betrouwbaar meetinstrument. Tot slot is er een focusgroep gehouden met leerlingen om hun persoonlijke ervaringen en ideeën te verkrijgen. Deze diversiteit aan dataverzamelmethode kan de betrouwbaarheid van het onderzoek versterken, omdat het verschillende perspectieven en inzichten biedt. De resultaten van het onderzoek zijn daarom redelijk betrouwbaar, hoewel het wel aangemerkt kan worden als een pilotonderzoek met een beperkte steekproef.

### 6.2 Inventarisatie studiedag

Uit de resultaten van de inventarisatie van de studiedag van het schoolteam is gebleken dat de docenten van het Mondial College het gematigd belangrijk vinden om aandacht te besteden aan hoogbegaafdheid, maar dat er op dit moment nog onvoldoende expertise aanwezig is op school. De docenten geven aan dat er behoefte is aan het uitwerken van een visie en werkdefinitie op dit gebied en het faciliteren van scholing en begeleiding.

**Figuur 2**

Resultaten van de vragenlijst van de studiedag.



Noot: N = 58.

## 6.3 Interviews betrokkenen school

### 6.3.1 Visie en huidige situatie

Het belangrijkste punt dat naar voren komt is dat de visie van de school gericht is op individuele leerlingen en hun behoeften, met nadruk op persoonlijke aandacht en autonoom leren. De docenten geven aan dat dit speerpunt soms niet altijd wordt gerealiseerd en dat er een tegenstrijdigheid kan bestaan tussen hetgeen wordt beloofd en wat er daadwerkelijk gebeurt. Het klassikale onderwijs met PowerPoint en passieve leerlingen lijkt in de praktijk de norm te zijn, hoewel sommige docenten wel andere manieren proberen om leerlingen meer keuzemogelijkheden te geven en hun persoonlijke ontwikkeling te bevorderen. Er is ook verschil tussen de verschillende vakken in hoe gericht ze zijn op persoonlijke ontwikkeling. De speciaal hiervoor ingevoerde MyChoice-uren worden voornamelijk gebruikt als huiswerkuren, wat het moeilijk maakt om individuele behoeften te voldoen.

### 6.3.2 Beeld van hoogbegaafdheid bij docenten

De docenten geven enorm wisselende definities van hoogbegaafde leerlingen. Variërend van vaak ongemotiveerd tot juist erg gemotiveerd. Sommigen zijn sterk in alle vakken, terwijl anderen creatief of goed in sport zijn. De docenten geven aan dat het moeilijk is om een vaste omschrijving te geven van hoogbegaafde leerlingen, omdat de typische hoogbegaafde leerling niet bestaat. Hoogbegaafde leerlingen hebben behoefte aan structuur, opdrachten die steeds moeilijker worden en (vaak) sociaal-emotionele ondersteuning. Het is moeilijk om hoogbegaafde leerlingen te herkennen en het aanbod aan faciliteiten voor hen varieert sterk tussen docenten. Er lijkt geen algemeen beleid te zijn voor hoe hoogbegaafde leerlingen specifiek worden behandeld en de behandeling hangt af van hoe

individuele docenten omgaan met het onderwijs aan deze leerlingen. Wel benadrukken de docenten dat er erg vaak puur naar de cijfers gekeken wordt.

### 6.3.3 Onderwijs aan slimme leerlingen

De docenten zijn het erover eens dat het ideale onderwijs aan slimme leerlingen zou moeten bestaan uit het openen van deuren en het laten volgen van vakken op het niveau waar de leerlingen aan toe zijn, met ruimte voor onderzoek en het aansnijden van vakgebieden. Differentiëren bleek belangrijk, maar niet alleen op basis van IQ. Het is ook belangrijk om rekening te houden met verschillende manieren van leren en om te voorkomen dat slimme leerlingen vervelen. Het onderwijs aan hoogbegaafden kan bestaan uit het aanbieden van verrijkingsmateriaal en het geven van meer verantwoordelijkheid aan de leerlingen, maar het is moeilijk om dit te organiseren binnen het huidige systeem van het college. De docenten merkten ook op dat het moeilijk is om hoogbegaafde leerlingen te motiveren, omdat deze leerlingen vaak al snel het gevoel hebben dat ze alles al weten en niet op een uitdagende manier aangesproken worden.

Welke onderwijskundige visie heeft het Mondial College voor het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen en hoe past deze visie in de didactische aanpak van de school?

Het Mondial College heeft als visie om individuele leerlingen en hun behoeften centraal te stellen, met nadruk op persoonlijke aandacht en autonoom leren. Uit de interviews met docenten is gebleken dat deze visie niet altijd wordt gerealiseerd en dat er tegenstrijdigheden kunnen bestaan tussen wat wordt beloofd en wat er daadwerkelijk gebeurt. De docenten geven aan dat het moeilijk is om een vaste omschrijving te geven van hoogbegaafde leerlingen en dat de behandeling hiervan afhankelijk is van hoe individuele docenten omgaan met het onderwijs aan deze leerlingen. Er lijkt geen algemeen beleid te zijn voor hoe hoogbegaafde leerlingen specifiek worden behandeld. Wel benadrukken de docenten dat er vaak puur naar cijfers wordt gekeken. De docenten zijn het erover eens dat er behoefte is aan scholing en begeleiding op het gebied van het onderwijs aan slimme leerlingen, om hen beter te kunnen ondersteunen en hun motivatie te behouden.

### 6.4 Vragenlijsten leerlingen, ouders en mentor

De antwoorden op de vragenlijsten, die driemaal door de leerlingen, eenmaal door de ouders, en eenmaal door de mentor zijn ingevuld, laten een hoge positieve correlatie zien (zie tabel 2). Dit suggereert dat de antwoorden betrouwbaar zijn en redelijk goed overeenkomen.

**Tabel 2**

*Samenhang tussen de antwoorden op de vragenlijst.*

Correlatie	Lln. december	Lln. mei	Ouders	Mentor
Lln. september	.751	.721	.511	.389
Lln. december		.711	.408	.427
Lln. mei			.313	.464
Ouders				.580

Voor alle schalen geldt dat er onderling een positieve correlatie is. De grootste correlatie is te zien tussen betrokkenheid en leren (.729), wat suggereert dat betrokkenheid een sterke invloed heeft op het leren van de leerlingen. Er is ook een sterk verband tussen betrokkenheid en welbevinden (.599), wat aangeeft dat wanneer leerlingen zich betrokken voelen, ze zich ook beter zullen voelen. Er zijn ook matige tot sterke correlaties te zien tussen betrokkenheid en ruimte nemen (.719) en ruimte geven (.599). Dit suggereert dat wanneer leerlingen zich betrokken voelen, ze ook vaker ruimte

zullen nemen en geven in het leerproces. Er is een lagere correlatie te zien tussen welbevinden en ruimte nemen (.565) en ruimte geven (.453), wat aangeeft dat deze variabelen minder sterk samenhangen. Er is ook een lage correlatie te zien tussen leren en veiligheid (.165), wat aangeeft dat deze twee variabelen weinig invloed op elkaar hebben.

**Tabel 3**

*Samenhang tussen de antwoorden op de vragenlijst.*

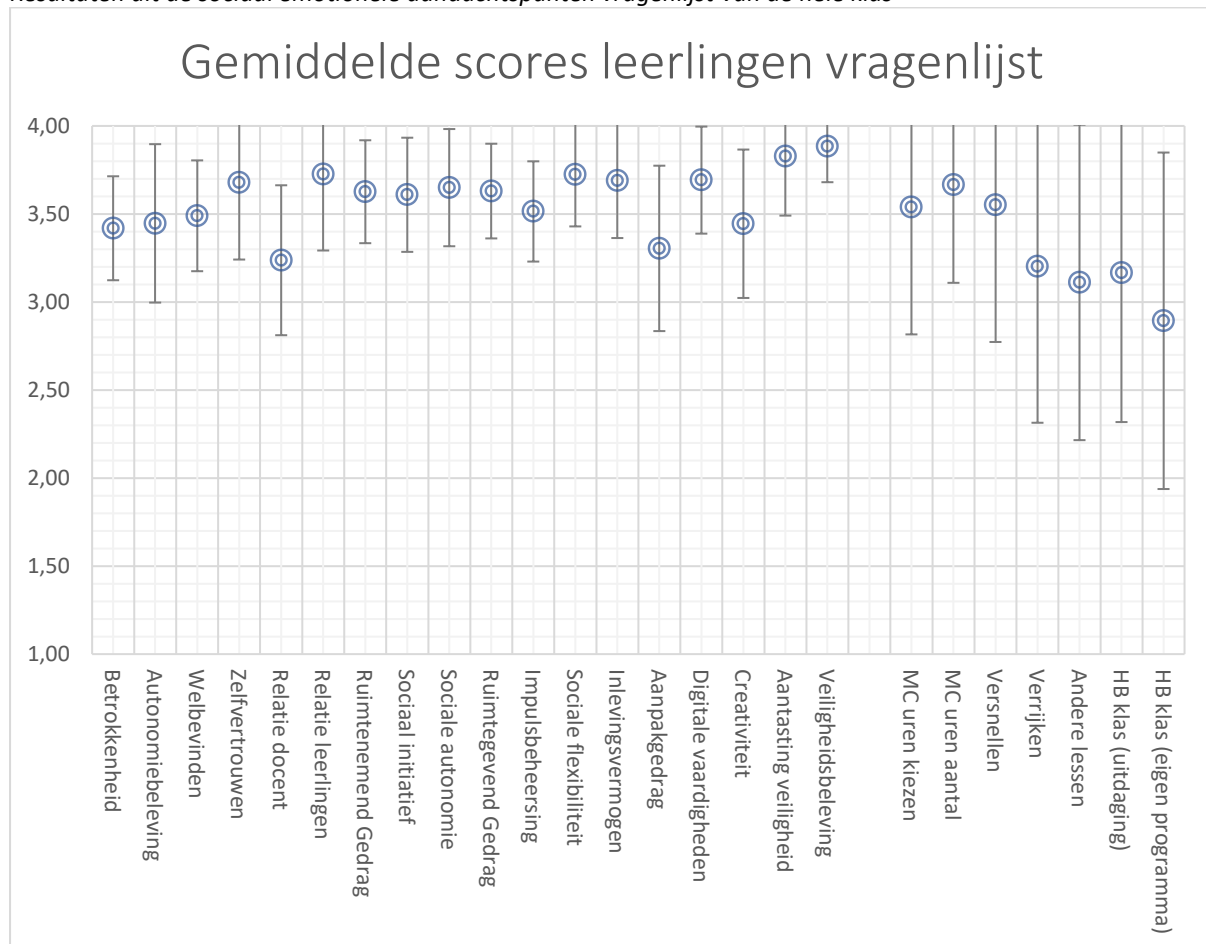
	Welbevinden	Ruimte nemen	Ruimte geven	Leren	Veiligheid
Betrokkenheid	.729	.276	.599	.719	.370
Welbevinden		.478	.662	.565	.453
Ruimte nemen			.329	.303	.292
Ruimte geven				.506	.382
Leren					.165

Op de vragenlijst, afgenomen bij de leerlingen, ouders en mentor van klas 2Vt2 van het Mondial College, scoren de leerlingen bovengemiddeld hoog op de sociaal-emotionele aspecten (zie figuur 3). Op een schaal van 1 tot 4 behalen de leerlingen gemiddeld een score van boven de 3.

Op de specifieke vragen over de interventies die zijn ingezet voor de leerlingen met het label hoogbegaafdheid en die extra uitdaging nodig hebben, is de spreiding groter en is het gemiddelde lager dan op de sociaal-emotionele aspecten. Vooral de score op de vraag over een hoogbegaafdheidsklas met allemaal een eigen programma is lager.

**Figuur 3**

Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de hele klas



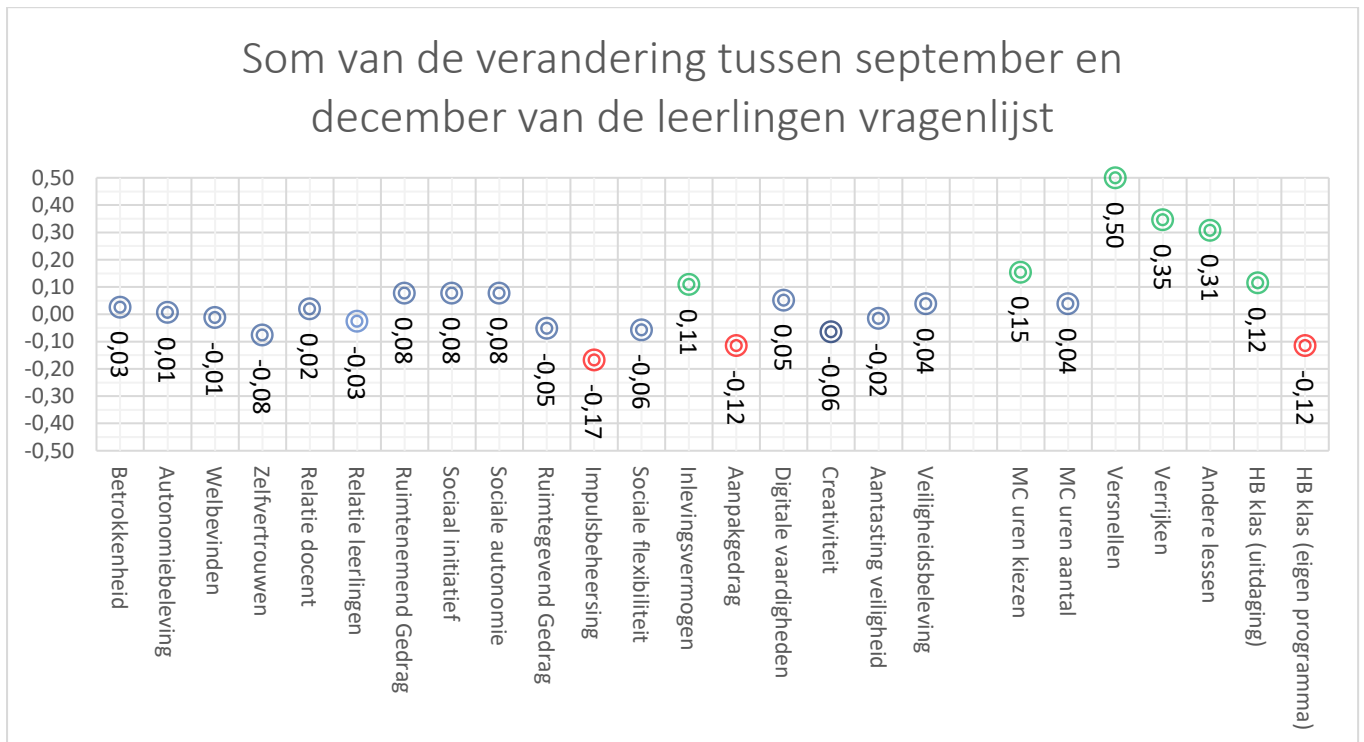
Noot: 26 leerlingen, 41 ouders en 1 mentor. N = 68.

Zoals te zien in figuur 4 is er tussen september en december vrijwel geen negatieve ontwikkeling te zien in de sociaal emotionele scores. Op dalingen in het aanpakgedrag en de impulsbeheersing na, zijn de overige scores vrijwel constant (verschil kleiner dan 0,10). De interventies hebben overwegend een positief effect, met uitzondering van de klas met een eigen programma. De interventies versnellen, verrijken en eventuele andere lessen stijgen het meest.

Tussen september en mei zien we, in figuur 5, dat vrijwel geen negatieve ontwikkeling te zien is in de sociaal emotionele scores. Wel is te zien dat de scores voor de MC uren en voor een aparte HB-klas flink gedaald zijn (> 0,25).

**Figuur 4**

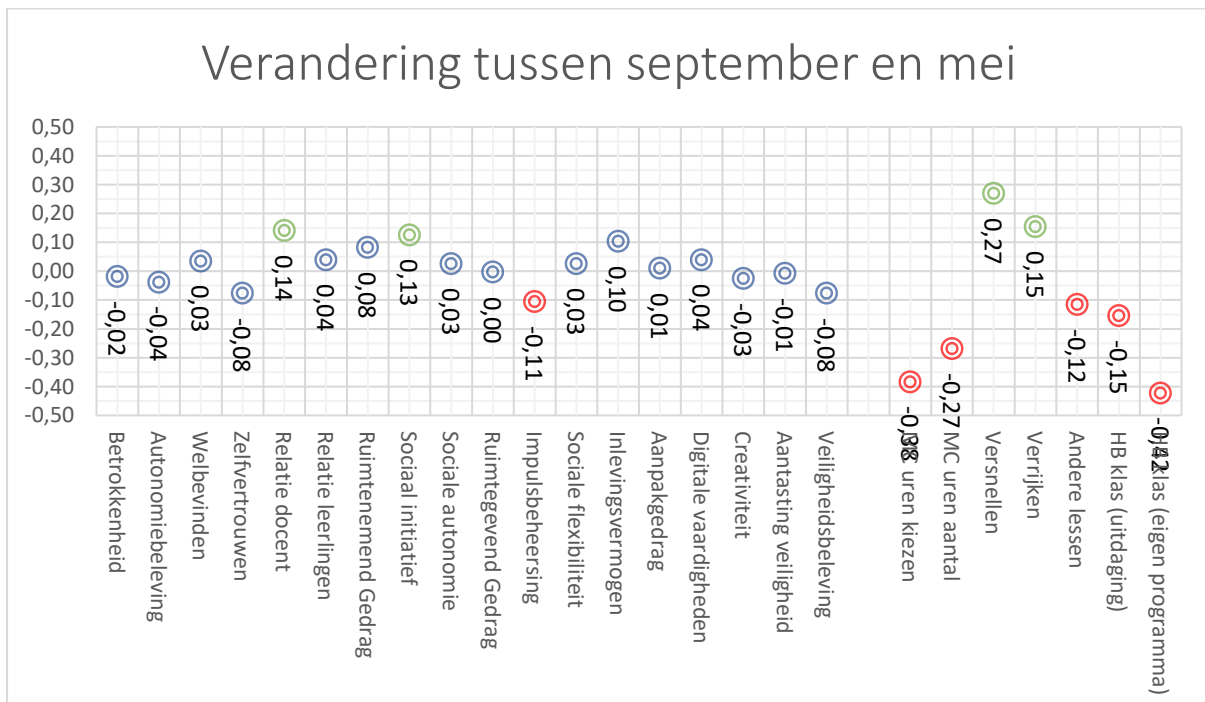
De som van de verandering van de scores op de vragenlijst van de leerlingen tussen september en december.



Noot: N = 26. Rode bol is een negatief verschil > 0,10, een groene bol een positief verschil > 0,10.

**Figuur 5**

De som van de verandering van de scores op de vragenlijst van de leerlingen tussen september en mei.



Noot: N = 26. Rode bol is een negatief verschil > 0,10, een groene bol een positief verschil > 0,10.

De resultaten van de verschillende interventies, zie bijlage 10.9, laten wisselende bevindingen zien wat betreft de sociaal emotionele ontwikkeling van de leerlingen zoals wordt getoond in tabel 4. Bij sommige interventies, zoals wiskunde versnellen en Science versnellen, is er een stijging te zien in zowel de sociaal emotionele ontwikkeling als in de scores voor de interventies. Bij andere interventies, zoals verrijken bij O&O, is er een daling te zien in de sociaal emotionele ontwikkeling terwijl de scores voor de interventies stijgen. Bij weer andere interventies, zoals verrijken bij aardrijkskunde, blijven de sociaal emotionele scores gelijk terwijl de scores voor de interventies stijgen. De resultaten laten zien dat het gemiddelde voor de sociaal emotionele ontwikkeling overal hoog is, met uitzondering van de interventie verrijken bij O&O waarbij het gemiddelde sterk daalt. Bij de meeste interventies wordt een toename in de scores waargenomen, behalve bij wiskunde, waar de scores ongewijzigd blijven.

**Tabel 4**

*Scores op de verschillende interventies en de totale verandering van de scores van alle deelnemers.*

<b>Interventie</b>	<b>N</b>	<b>Sociaal Emotionele scores</b>	<b>Δ</b>	<b>Interventie scores</b>	<b>Δ</b>
<b>MyChoice uren</b>	26	3,59	- 0,11	3,37	+ 1,35
<b>Wiskunde</b>	4	3,68	+ 0,76	3,39	± 0,00
<b>Aardrijkskunde</b>	6	3,54	± 0,00	3,20	+ 0,83
<b>Engels</b>	9	3,61	+ 0,92	3,27	+ 1,33
<b>BGA</b>	26	3,59	- 0,11	3,37	+ 1,35
<b>Science</b>	7	3,67	+ 0,89	3,42	+ 1,00
<b>O&amp;O</b>	3	3,67	- 3,28	3,42	+ 2,00

*Noot: Het is belangrijk om te onthouden dat de resultaten beperkt kunnen zijn door factoren zoals de grootte van de steekproef.*

De leerlingen scoren bovengemiddeld hoog op alle indicatoren uit de vragenlijst. Ook een meting halverwege het schooljaar bevestigt dit beeld. De verschillen ten opzichte van de eerdere afname zijn minimaal. Ook de ouders en de mentor bevestigen dit beeld. De resultaten laten zien dat het gemiddelde voor de sociaal emotionele ontwikkeling overal hoog is, met uitzondering van de interventie verrijken bij O&O waarbij het gemiddelde sterk daalt. Bij de meeste interventies is er een stijging te zien in de scores voor de interventies, met uitzondering van wiskunde waarbij de scores gelijk blijven. Toch blijft ook hier de gemiddelde score erg hoog (3,67 op een schaal van 1 tot 4). De verschillen tussen de metingen gericht op de interventies zijn allemaal positief.

## 6.5 Interviews met leerlingen en ouders

In dit hoofdstuk van de resultaten presenteren we de ervaringen en percepties van de leerlingen en hun ouders op het gebied van de specifieke didactiek. Dit helpt om inzicht te krijgen in hun ervaringen op school en hun standpunten over mogelijke veranderingen in het onderwijs. Deze bevindingen zijn direct gekoppeld aan de deelvragen en de centrale onderzoeksvraag: "Hoe kunnen we de educatieve ervaringen van hoogbegaafde leerlingen in het middelbaar onderwijs verbeteren?"

Uit de reacties van de leerlingen blijkt dat hun schoolkeuze vaak werd bepaald door specifieke programma's (zoals Technasium) en de aanwezigheid van speciale VWO-klassen. Dit duidt op het belang van voldoende uitdagende leeromgevingen en leermogelijkheden op het juiste niveau. De leerlingen waren in het algemeen tevreden met hun schoolkeuze, wat wijst op een relatief positieve basiservaring op school. Toch kwamen er ook duidelijke uitdagingen naar voren. Sommige leerlingen uitten hun frustratie over een gebrek aan uitdaging en motivatie in de lessen. Ze suggereerden dat veranderingen in de lesstructuur, zoals het opnemen van meer opdrachten en het bieden van meer variatie, zouden kunnen helpen om hun betrokkenheid en interesse te verhogen.



Over de mogelijkheden voor versnelling of verrijking liepen de meningen uiteen. Sommige leerlingen toonden interesse in beide opties als mogelijke manieren om de leeromgeving uitdagender en boeiender te maken. Er was echter ook een groep die tevreden was met de huidige situatie en geen interesse had in deze veranderingen.

In het algemeen suggereren deze resultaten dat, hoewel er enige tevredenheid is over de huidige onderwijservaringen, er ruimte is voor verbetering om de ervaringen van de slimme leerlingen beter te maken. Het bieden van meer uitdagende en boeiende leermogelijkheden, evenals het overwegen van versnelling en verrijking, zijn mogelijke strategieën om deze verbeteringen te bereiken. Het belang van deze bevindingen voor de centrale onderzoeksvraag ligt in het feit dat ze concrete aanknopingspunten bieden voor de manier waarop het onderwijs voor slimme leerlingen kan worden verbeterd, zowel op het gebied van lesinhoud en -structuur als op het gebied van schoolkeuze en -indeling.

Uit de feedback van de ouders kwam naar voren dat de keuze voor een specifieke school vaak wordt gedreven door de unieke mogelijkheden die de school biedt, zoals het Technasium, wat suggereert dat ouders waarde hechten aan een curriculum dat ruimte biedt voor creativiteit en praktisch leren. Veel ouders benadrukten ook het belang van een specifieke VWO-klas, wat aangeeft dat ze waarde hechten aan een leeromgeving die overeenkomt met de leerbehoeften van hun kind.

Ouders zien verrijking en versnelling als waardevolle strategieën om slimme leerlingen uit te dagen. Het idee van versnelling (bijv. vroegtijdig vakken op een hoger niveau volgen) werd positief ontvangen, maar er was ook veel steun voor het concept van verrijking.

Ouders gaven aan dat hun kinderen gemotiveerd blijven als de lessen interessant zijn en de docenten betrokken zijn. Ze merkten echter ook op dat repetitieve of te gemakkelijke lessen vaak leiden tot demotivatie. Ouders suggereren dat lessen zouden moeten streven naar een balans tussen uitdaging en begrijpelijkheid, en tegelijkertijd voldoende diversiteit in leeractiviteiten zouden moeten aanbieden.

Deze bevindingen suggereren dat er ruimte is voor verbetering in hoe scholen slimme leerlingen bedienen, met name door de introductie van flexibelere onderwijsstrategieën die rekening houden met de individuele leerbehoeften van leerlingen. Zo kunnen slimme leerlingen hun volle potentieel bereiken en een rijkere, meer bevredigende onderwijservaring hebben.

## 6.6 Interviews met directie, teamleiders en orthopedagoog

De feedback van de locatiedirecteur, teamleiders, afdelingscoördinatoren en het zorgteam hebben waardevolle inzichten gegeven over het thema hoogbegaafdheid en het te ontwikkelen beleid. Zij erkennen de unieke uitdagingen en kansen die gepaard gaan met het onderwijzen van slimme leerlingen. Er is een gemeenschappelijk begrip van het belang van het ontwikkelen van een beleid dat gericht is op het ondersteunen van slimme leerlingen. Dit beleid zou gericht moeten zijn op het herkennen van hun behoeften, het bieden van uitdagende en stimulerende leerervaringen, en het ondersteunen van hun sociaal-emotionele welzijn. Er is consensus dat slimme leerlingen een gedifferentieerd leertraject nodig hebben dat rekening houdt met hun versnelde leertempo en hogere cognitieve capaciteiten. Er komt duidelijk naar voren dat training voor docenten om slimme leerlingen te kunnen identificeren en ondersteunen essentieel is.

Bovendien is differentiatie en het leveren van maatwerk een speerpunt van het beleid van het Mondial College. Docenten en mentoren worden aangemoedigd om deze principes in de praktijk te brengen. Er wordt erkend dat dit een uitdaging kan zijn en dat er daarom een inzet nodig is om adequate scholing en ondersteuning te bieden om ervoor te zorgen dat docenten en mentoren zich

bekwaam en ondersteund voelen in deze aanpak. Er is erkenning voor enkele uitdagingen bij het implementeren van een dergelijk beleid, waaronder het garanderen van consistente implementatie in alle klassen en het bieden van voldoende ondersteuning aan docenten om deze aanpak te hanteren. Er is een sterke wil om nauw samen te werken met ouders en externe specialisten om een omgeving te creëren waarin slimme leerlingen kunnen floreren. Er werd benadrukt dat het beleid transparant en duidelijk gecommuniceerd moet worden naar alle belanghebbenden, inclusief ouders en leerlingen zelf.

Samengevat, de locatiedirecteur, teamleiders, afdelingscoördinatoren en het zorgteam erkennen de noodzaak van een specifiek beleid voor slimme leerlingen. Ze zijn toegewijd aan het ontwikkelen en implementeren van een beleid dat deze leerlingen helpt hun volle potentieel te bereiken, terwijl ze ook rekening houden met de unieke uitdagingen die dit met zich meebrengt. De focus ligt op differentiatie en maatwerk, met een erkenning dat hierbij scholing en ondersteuning van het onderwijzend personeel essentieel zijn.

## 7 Conclusie

Dit onderzoek heeft als doel om te onderzoeken hoe de motivatie en het academisch zelfbeeld van hoogbegaafde leerlingen in de klas 2Vt2 van het Mondial College kunnen worden verbeterd. Het onderzoek heeft zich gericht op de implementatie en evaluatie van verschillende interventies om te zien welke het meest effectief zijn in het bereiken van deze doelen. Deze interventies omvatten onder andere MyChoice uren, versnelling van wiskunde, Engels en Science, en verrijking van BGA, Aardrijkskunde en Onderzoek en Ontwerpen.

De onderwijskundige visie van het Mondial College voor het onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen is gebaseerd op het erkennen van hun unieke leerbehoeften en het bieden van een omgeving die zowel academisch uitdagend als ondersteunend is. De school streeft ernaar om onderwijs op maat te bieden met een didactische aanpak die niet alleen versnelling, verrijking en verbreding omvat, maar ook inspeelt op de individuele leerstijlen en -voorkeuren van de leerlingen.

Volgens de feedback van de leerlingen zelf, hun ouders en docenten, hebben de hoogbegaafde leerlingen in klas 2Vt2 behoefte aan meer uitdaging en stimulatie in hun studiemateriaal om hun motivatie te verhogen. Op sociaal-emotioneel gebied hebben ze behoefte aan meer ondersteuning bij het omgaan met prestatiedruk en faalangst, en aan een veilige leeromgeving waar ze hun ideeën kunnen delen en hun talenten kunnen ontwikkelen.

De leerlingen en hun docenten geven aan dat versnelling, verrijking en verbreding essentiële didactische maatregelen zijn voor hun onderwijsbehoeften. Ze waarderen de mogelijkheid om te werken op een tempo en niveau dat bij hen past, en hebben behoefte aan meer diepgaande en verbrede leerervaringen die hun natuurlijke nieuwsgierigheid en interesse in verschillende vakgebieden stimuleren.

De leerlingen beoordelen de huidige didactische aanpak positief, maar suggereren tevens enkele verbeteringen. Ze waarderen de versnelling, verrijking en verbreding van hun leerervaring, maar willen meer keuzevrijheid in hun studiemateriaal en meer flexibiliteit in hun leertraject. Ze hebben ook interesse getoond in meer praktijkgerichte en projectmatige leeractiviteiten.

De specifieke didactische maatregelen die effectief bleken voor de hoogbegaafde leerlingen in klas 2Vt2 waren de implementatie van MyChoice uren, versnelling in bepaalde vakgebieden, en verrijking van studiemateriaal. Deze maatregelen sluiten aan op hun behoeften door hen autonomie te bieden in hun leerproces, hen uit te dagen op hun eigen niveau, en hen diepere en bredere leerervaringen te bieden.

De meest effectieve didactische interventies voor het bevorderen van optimale sociaal-emotionele en cognitieve leerresultaten bij de slimme leerlingen van het Mondial College zijn geïdentificeerd als volgt:

- Implementatie van MyChoice uren: Dit biedt leerlingen de mogelijkheid om zelf te kiezen welke vakken zij verder willen verdiepen. Dit verhoogt hun motivatie en betrokkenheid bij het leren, en stelt hen in staat om hun eigen leerproces vorm te geven.
- Versnelling in bepaalde vakgebieden: Dit zorgt ervoor dat de leerlingen uitgedaagd blijven en zich niet vervelen. Het stelt hen ook in staat om op hun eigen tempo te leren, wat hun cognitieve ontwikkeling en academische prestaties ten goede komt.
- Verrijking van studiemateriaal: Dit biedt leerlingen de mogelijkheid om dieper op de leerstof in te gaan en hun begrip van complexe concepten te verdiepen. Dit draagt bij aan hun

cognitieve ontwikkeling en bevordert hun kritisch denken en probleemoplossende vaardigheden.

- Meer aandacht voor sociaal-emotionele ondersteuning: Dit helpt leerlingen om te gaan met prestatiedruk en faalangst, en bevordert hun emotionele welzijn en sociale vaardigheden. Dit kan worden bereikt door middel van persoonlijke begeleiding, groepsdiscussies, en sociale vaardigheidstrainingen.

Deze interventies sluiten goed aan op de specifieke behoeften van de leerlingen en de onderwijskundige visie van de school. Ze benadrukken de individualiteit van elke leerling, bieden gepersonaliseerd onderwijs dat is afgestemd op de unieke leerstijlen en -voorkeuren van de leerlingen, en bevorderen hun algehele ontwikkeling. Deze interventies erkennen niet alleen het potentieel van slimme leerlingen, maar stellen hen ook in staat hun volledige potentieel te realiseren. Ze vormen daarmee een integraal onderdeel van de visie van het Mondial College op onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen.

## 8 Discussie

Het onderzoek naar de didactische interventies en hun effectiviteit bij slimme leerlingen op het Mondial College roept een aantal vragen op die verder onderzoek en discussie vereisen.

Ten eerste is er de kwestie of veel leerlingen daadwerkelijk als 'slim' moeten worden aangemerkt, of dat het aangeboden vwo-niveau gewoon te laag is. Dit is een belangrijk punt om te overwegen. Als het vwo-niveau als geheel te laag is, zou dit kunnen betekenen dat de behoefte aan extra uitdaging en verrijking breder is dan alleen de groep leerlingen die momenteel als 'slim' wordt aangemerkt. Dit zou dan impliceren dat er een meer systematische herziening van het vwo-niveau nodig is.

Een tweede discussiepunt betreft de behoefte aan meer differentiatie in de lessen, ingegeven door het idee dat basisscholen steeds beter differentiëren. Als leerlingen van een gedifferentieerde basisschool naar het voortgezet onderwijs overstappen, kan een minder gedifferentieerde aanpak hun leren negatief beïnvloeden.

Er rijst ook de vraag naar de haalbaarheid van het opzetten van al deze maatwerkprogramma's, aangezien de ontwikkeling en implementatie ervan aanzienlijke middelen, waaronder tijd, geld en expertise, vergen.

Tot slot rijst de vraag of de aanstelling van een aparte coördinator voor deze leerlingengroep nuttig zou zijn. Een effectieve strategie voor het onderwijzen van hoogbegaafde leerlingen kan complex zijn en een specifieke expertise vereisen die mogelijk ontbreekt bij het huidige docententeam. Een speciale coördinator zou kunnen helpen om ervoor te zorgen dat de strategie consistent wordt toegepast en dat de belangen van de slimme leerlingen worden behartigd.

Deze vragen geven aan dat er een breed scala aan factoren in overweging moet worden genomen bij de implementatie van didactische interventies voor slimme leerlingen. Het is van essentieel belang om een grondige analyse te maken van de behoeften van deze leerlingen en de middelen die beschikbaar zijn om aan deze behoeften te voldoen, om ervoor te zorgen dat de gekozen strategieën effectief zijn en leiden tot optimale leerresultaten.

Op basis van de discussie en de bevindingen van dit onderzoek, kunnen de volgende aanbevelingen worden gedaan:

**Herziening van het VWO-niveau op het Mondial College:** Het is belangrijk om te overwegen of het huidige VWO-niveau de behoeften van alle leerlingen, inclusief de slimme leerlingen, adequaat ondersteunt. Dit kan een bredere herziening van het curriculum vereisen, om ervoor te zorgen dat het voldoende uitdaging en verrijking biedt voor alle leerlingen.

**Versterking van differentiatie in de lessen:** Differentiatie is van cruciaal belang om aan de diverse behoeften van alle leerlingen te voldoen. Docenten zouden meer training kunnen krijgen in het toepassen van differentiatie in hun lessen, met bijzondere aandacht voor de behoeften van slimme leerlingen.

**Implementatie van maatwerkprogramma's:** Als de middelen het toelaten, zouden er maatwerkprogramma's moeten worden ontwikkeld en geïmplementeerd voor slimme leerlingen. Deze programma's moeten nauw aansluiten bij hun specifieke behoeften en moeten regelmatig worden geëvalueerd en aangepast om ervoor te zorgen dat ze effectief blijven.

**Aanstellen van een speciale coördinator:** Het overwegen van de aanstelling van een speciale coördinator voor slimme leerlingen zou kunnen helpen om ervoor te zorgen dat hun behoeften

centraal staan en dat de implementatie van interventies consistent en effectief is. Deze persoon zou ook als aanspreekpunt kunnen dienen voor ouders en docenten die vragen of zorgen hebben over de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.

Betrokkenheid van ouders en leerlingen: Het is belangrijk om ouders en leerlingen te betrekken bij de besluitvorming rond het onderwijs aan slimme leerlingen. Zij hebben unieke inzichten in de behoeften en uitdagingen van deze leerlingen, en hun betrokkenheid kan helpen om ervoor te zorgen dat de geïmplementeerde strategieën effectief zijn en goed aansluiten bij de behoeften van de leerlingen.

Voortdurende professionele ontwikkeling van docenten: Docenten spelen een cruciale rol in het bieden van passend onderwijs voor slimme leerlingen. Het is dus van belang dat zij voortdurend worden bijgeschoold en ondersteund in hun werk met deze specifieke groep leerlingen.

Evaluatie en voortdurende verbetering: Het is essentieel om de effectiviteit van de interventies regelmatig te beoordelen en om aanpassingen te maken op basis van feedback en resultaten. Dit zorgt voor een cyclisch proces van verbetering en zorgt ervoor dat de behoeften van slimme leerlingen optimaal worden bediend.

## 9 Verwijzingen

- Bain, S., & Bell, S. (2004). Social self-concept, social attributions, and peer relationships in fourth, fifth, and sixth graders who are gifted compared to high achievers. *Gifted Child Quarterly*, 48(3), pp. 167-178.
- Baumeister, R. (2002). Yielding to temptation: Self-control failure, impulsive purchasing, and consumer behavior. *Journal of consumer Research*, 28(4), pp. 670-676.
- Beckmann, H. (2020). *Onderwijskundige uitgangspunten Mondial College*. Mondial College.
- Bekkers, S. (2005). *Versnellen in de schoolloopbaan? Een longitudinaal onderzoek (follow-up studie) naar het zelfconcept van op de basisschool versnelde middelbare scholieren in vergelijking met niet versnelde klasgenoten*. Radboud Universiteit Nijmegen.
- Block, J., & Block, J. (2014). The role of ego-control and ego-resilience in the organization of behavior. In J. Coll, & J. Braithwaite, *Development of cognition, affect and social relations. Minnesota Symposia on Child Psychology* (pp. 49-112). Psychology Press.
- Boadu, G. (2015). Effective teaching in history: The perspectives of history student-teachers. *International Journal of Humanities and Social Sciences*, 3(1), pp. 38-51.
- Boekaerts, M., & Corno, L. (2005). Self-regulation in the classroom: A perspective on assessment and intervention. *Applied psychology*, 54(2), pp. 199-231.
- Breetvelt, I., Meijer, J., & Koopman, P. (2012). *Effectonderzoek VWO-plus*. Kohnmann Instituut.
- Burris, C., Heubert, J., & Levin, H. (2006). Accelerating mathematics achievement using heterogeneous grouping. *American Educational Research Journal*, 43(1), pp. 137-154.
- Coubergs, C., Struyven, K., Gheysens, E., & Engels, N. (2015). Het BKD-leer-krachtmodel: binnenklasdifferentiatie realiseren in de klas. *Impuls*, 18, pp. 151-159.
- Covington, M., & Dray, E. (2002). The developmental course of achievement motivation: A need-based approach. In J. Eccles, & A. Wigfield, *Development of achievement motivation* (pp. 33-56). Academic Press.
- Deci, E., & Ryan, R. (2008). Self-determination theory: A macrotheory of human motivation, development, and health. *Canadian Psychology/Psychologie canadienne*, 49(2), 182-185.
- Deleu, A., Dossche, S., & Wante, D. (2014). *Puzzelen aan een uitdagende leeromgeving. Basisdidactiek voor de leraar lager onderwijs*. Mechelen: Plantyn.
- Doornbos, K., & Stevens, L. (1988). *De groei van het speciaal onderwijs - Beeldvorming over beleid en praktijk*. Staatsuitgeverij.
- Doornekamp, B., Drent, S., & Bronkhorst, E. (1999). *Een slimme aanpak voor slimme kinderen: Op zoek naar praktijkvoorbeelden*. Stichting leerplanontwikkeling.
- Driestar onderwijsadvies. (2020). *Verantwoording Zien!VO docent*. Driestar educatief.
- Durlak, J., Weissberg, R., Dymnicki, A., Taylor, R., & Schellinger, K. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child development*, 82(1), pp. 405-432.

- Exline, J. (1978). *Supplementary Activities for Enriching the Teaching of Earth Science: Astronomy, Geology, Meteorology, Oceanography*. Washington: DHEW.
- Gagné, F. (1985). Giftedness and talent: Reexamining a reexamination of the definitions. *Gifted child quarterly*, 29(3), pp. 103-112.
- Gardner, H. (1993). *Multiple intelligences*. New York, NY: Basic Books.
- Gibson, E., & Pick, A. (2000). *An ecological approach to perceptual learning and development*. Oxford: Oxford University Press.
- Gill, A., Trask-Kerr, K., & Vella-Brodrick, D. (2021). Systematic review of adolescent conceptions of success: implications for wellbeing and positive education. *Educational Psychology Review*, 33, pp. 1553-1582.
- Grolnick, W., Deci, E., & Ryan, R. (1991). Inner resources for school achievement: Motivational mediators of children's perceptions of their parents. *Journal of Educational Psychology*, 83(4), p. 508.
- Gross, J. (2014). *Emotion regulation: Conceptual foundations*. New York: Guilford Press.
- Haenen, J., & Mol Lous, A. (2004). *Verrijkingsonderwijs*. SLO.
- Haenen, J., & Mol Lous, A. (2014). Succesfactoren voor passend onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen: adviezen voor (aankomende) leerkrachten en opleidingen. *Tijdschrift voor hoger onderwijs*, 4(1), 31-32.
- Harter, S. (1998). The development of self-representations. In W. Damon, & N. Eisenberg, *Handbook of child psychology: Social, emotional, and personality development* (pp. 553-617). New York, NY: John Wiley & Sons.
- Hattie, J. (2012). *Visible learning for teachers: Maximizing impact on learning*. Routledge.
- Hornstra, L., Weijers, D., van der Veen, I., & Peetsma, T. (2016). *Motiverend lesgeven: Handleiding voor docenten*. Utrecht: Universiteit Utrecht, Kohnstamm Instituut en Universiteit van Amsterdam.
- Jaggers, S., Hodara, M., Cho, S., & Xu, D. (2015). Three accelerated developmental education programs: Features, student outcomes, and implications. *Community College Review*, 43(1), pp. 3-26.
- Kooijman - van Thiel, M. (2008). *Hoogbegaafd. Dat zie je zó!* OYA Productions.
- Kulik, J., & Kulik, C. (1984). Effects of accelerated instruction on students. *Review of Educational Research*, 54(2), 409-425.
- Ludvigsson, D., & Booth, A. (2015). Enriching history teaching and learning: Challenges, possibilities, practice: Proceedings of the Linköping conference on history teaching and learning in higher education. *The Linköping conference on history teaching and learning in higher education*. Linköping: ISAK Linköpings universiteit.
- Ma, X. (2005). A longitudinal assessment of early acceleration of students in mathematics on growth in mathematics achievement. *Developmental Review*, 25(1), pp. 104-131.



- Marsh, H. (1994). Using the National Longitudinal Study of 1988 to evaluate theoretical models of self-concept: The Self-Description Questionnaire. *Journal of Educational Psychology*, 86(3), p. 439.
- Marsh, H., & Shavelson, R. (1985). Self-concept: Its multifaceted, hierarchical structure. *Educational Psychologist*, 20(3), pp. 107-123.
- McCoach, D., & Siegle, D. (2003). Factors that differentiate underachieving gifted students from high-achieving gifted students. *Gifted Child Quarterly*, 47(2), pp. 144-145.
- Mondial College. (2017). *Schoolplan 2018 - 2022*. Nijmegen: Mondial College.
- Monks, F. (1992). Development of gifted children: The issue of identification and programming. In F. Monks, & W. Peters, *Talent for the future* (pp. 191-202). Assen: van Gorcum.
- Mönks, F., & Katzo, M. (2005). Giftedness and gifted education. In R. Sternberg, & J. Davidson, *Conceptions of giftedness 2* (pp. 187-200). New York, NY: Cambridge University Press.
- Mooij, T., & Driessen, G. (2008). Differential ability and attainment in language and arithmetic of Dutch primary school pupils. *British Journal of Educational Psychology*, 78(3), 491-506.
- Mooij, T., & Smeets, E. (2006). Design, development and implementation of inclusive education. *European Educational Research Journal*, 5(2), 94-109.
- Mooij, T., Hoogeveen, L., Driessen, G., Hell, J., & Verhoeven, E. (2007). *Succescondities voor onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen. Eindverslag van drie deelonderzoeken*. Nijmegen: Radboud Universiteit Nijmegen.
- Muris, P., Meesters, C., & Blijlevens, P. (2007). Self-reported reactive and regulative temperament in early adolescence: Relations to internalizing and externalizing problem behavior and "Big Three" personality factors. *Journal of Adolescence*, 30(6), pp. 1035-1049.
- Neihart, M. (2021). *The social and emotional development of gifted children: What do we know?* Routledge.
- Noteboom, A., & Klep, J. (2004). Compacten in het reken-wiskundeonderwijs voor begaafde en hoogbegaafde leerlingen in het basisonderwijs. *Reken-wiskundeonderwijs: onderzoek, ontwikkeling, praktijk*, 23(1), pp. 29-38.
- Notowitz, T. (1996). Leerstrategieën in leergangen Engels; Een onderzoek naar leerstrategietraining in leergangen Engels voor het voortgezet onderwijs. *Levende Talen Magazine*, 83(506), pp. 42-45.
- NRO. (2021, 01 20). *Onderpresteren door hoogbegaafden en wat je er tegen kunt doen*. Opgeroepen op 09 01, 2021, van Leraar24: <https://www.leraar24.nl/2625576/onderpresteren-door-hoogbegaafden-en-wat-je-ertegen-kunt-doen/#:~:text=Bij%20absoluut%20onderpresteren%20laat%20een,nog%20veel%20beter%20zouden%20kunnen>.
- Perleth, C., & Heller, K. (1994). *The Munich longitudinal study of giftedness*. Norwood, NJ: ABLEX PUBLISHING CORPORATION.
- Renzulli, J. (1977). The enrichment triad model: A plan for developing defensible programs for the gifted and talented. *Gifted Child Quarterly*, 21(2), pp. 227-233.

- Renzulli, J., & Reis, S. (1985). The schoolwide enrichment model. In K. Heller, F. Mönks, R. Subotnik, & R. Sternberg, *International Handbook of Giftedness and Talent 2* (pp. 367-382). Elsevier.
- SLO. (2011, 01 23). *Hoogbegaafdheid*. Opgehaald van Talentstimuleren.nl: <https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/hoog-begaafdheid>
- SLO. (2013, 12 12). *Begaafdheid*. Opgehaald van Talentstimuleren.nl: <https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/theorie-modellen>
- SLO. (2022). *Digitale checklist (hoog)begaafdenwijzer vo*. Opgehaald van SLO: <https://www.slo.nl/@20231/digitale-checklist-hoog-begaafdenwijzer/>
- Starren, J., van der Wissel, A., Been, P., & van Oudenhoven, J. (1995). *Inleiding in de onderwijspsychologie*. Bussum: Coutinho.
- Steenbergen-Hu, S., & Sidney, M. (2011). The effects of acceleration on high-ability learners: A meta-analysis. *Gifted Child Quarterly*, 55(1), pp. 39-53.
- Steinberg, L. (2017). A social neuroscience perspective on adolescent risk-taking. In K. Beaver, *Biosocial Theories of Crime* (Vol. 28, pp. 453-463). London: Routledge.
- Stichting Technasium. (2019). *Competenties*. Opgehaald van Technasium: <https://www.technasium.nl/over-technasium/competenties/>
- Subotnik, R., Olszewski-Kubilus, P., & Worell, F. (2011). Rethinking giftedness and gifted education: A proposed direction forward based on psychological science. *Psychological Science in the Public Interest*, 12(1), pp. 3-54.
- Surya, R., & Nurdin, E. (2021). International Journal of Humanities and Social Sciences. *Paramita: Historical Studies Journal*, 31(1), pp. 139-147.
- Teeuwisse, E., van Lengevelde, S., & van Buurt, A. (2017). *Zo versterk je de motivatie van leerlingen op school*. Opgehaald van VO-raad: [https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/495/original/Zo\\_versterk\\_je\\_de\\_motivatie\\_van\\_leerlingen\\_op\\_school\\_-\\_een\\_set\\_behulpzame\\_handvatten.pdf?1511433627](https://www.vo-raad.nl/system/downloads/attachments/000/000/495/original/Zo_versterk_je_de_motivatie_van_leerlingen_op_school_-_een_set_behulpzame_handvatten.pdf?1511433627)
- Trompé, D. (2020). *Hoogbegaafdheid*. Opgehaald van Educatiq: <https://educatiq.nl/hoogbegaafd/>
- Troxclair, D. (2010). Differentiating instruction for gifted students in regular education social studies classes. *The Roeper Review*, 22(3), pp. 195-198.
- van der Last-Kuijpers, A. (2012). *Glijbaan of touwladder*. Fontys opleidingscentrum speciale onderwijszorg.
- van der Vegt, A., Kieft, M., & Bekkers, H. (2019). *Differentiatie in de klas: Wat werkt?* Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO).
- van Gerven, E. (2002). *Zicht op hoogbegaafdheid*. Uitgeverij van Gorcum.
- van Gerven, E. (2009). *Handboek hoogbegaafdheid*. Bussum: van Gorcum.
- Van Tassel - Baska, J. (2000). Theory and research on curriculum development. In K. Heller, F. Mönks, R. Sternberg, & R. Subotnik, *International handbook of giftedness and talent* (pp. 345-365). Elsevier.

- Verlinden, J., Oostindie, B., Bouwman, N., Ottink, M., & Hoogeveen, L. (2014). *Versnellen zonder drempels: Meer evenwicht in het onderwijsaanbod voor excellente leerlingen*. School aan Zet.
- Volman, M. (2006). Het 'nieuwe leren': Oplossing of nieuw probleem? *Pedagogiek*, 21(1), pp. 14-25.
- Webb, J., Gore, J., & Amend, E. (2007). *A parent's guide to gifted children*. Great Potential Press, Inc.
- Wijnekus, M., & Pluymakers, M. (2007). Begaafde leerlingen. In K. Verschueren, & H. Koomen, *Handboek diagnostiek in de leerlingbegeleiding*. (Vol. 20, pp. 327-336). Antwerpen: Garant.
- Zeidner, M., & Schleyer, E. (1999). The big-fish–little-pond effect for academic self-concept, test anxiety, and school grades in gifted children. *Contemporary Educational Psychology*, 24(4), pp. 305-329.

## 10 Bijlagen

### 10.1 Bijlage 1: Vragenlijst leerlingen

De vragenlijst die via Microsoft Forms aan de leerlingen is verstuurd:

# Onderzoek "Uitdaging bieden aan leerlingen in 2Vt2"

Beste leerlingen, 25 september 2022

Zoals ik jullie al heb verteld verricht ik momenteel een onderzoek op het Mondial College rondom de behoeften van de leerlingen in 2Vt2.

Dit onderzoek biedt het Mondial College handvatten om aan te sluiten bij het niveau van meer- en hoogbegaafde leerlingen in deze klas. Wij willen als school dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen, en om verschillende effecten te kunnen meten is het belangrijk om een zo eerlijk mogelijk beeld van jezelf in te vullen. Het is van belang dat jullie vooral aangeven wat jullie zien/horen/merken en niet te veel overleggen voordat de lijst ingevuld moet worden.

Hetzelfde zal gebeuren door jullie ouders, door mij als mentor/coach en door een aantal vakdocenten die meewerken met de pilot.

Er zal dit jaar (minimaal) twee keer (dezelfde) vragenlijst ingevuld worden, één vragenlijst bestaat uit 51 algemene stellingen en een aantal vragen specifiek gericht op het Mondial College. Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer een minuut of 10 duren.

Ik hoop dat jullie allemaal mee willen werken, zodat ik een goed beeld krijg van de leerbehoeften op het Mondial College.

Alvast bedankt voor uw medewerking.  
Met vriendelijke groet,  
Joris Coenders (en de directie van het Mondial College)

Natuurlijk worden de uitkomsten van deze vragenlijsten alleen door mij bekeken en volledig anoniem in het onderzoek verwerkt.

Als jullie het fijn en/of interessant vinden kunnen we wel altijd de uitkomsten van de vragenlijsten van jullie bespreken in een persoonlijk gesprek, mits jullie ouders dit ook goed vinden.

\* Vereist

## Algemene informatie

1. Naam \*

2. Geslacht \*

Jongen

Meisje

3. Leeftijd \*

11

12

13

14

15

4. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik blijf opletten tijdens de uitleg van de docent.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Wanneer ik aan een taak begin, dan maak ik deze af.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Als iets mij niet gelijk lukt, blijf ik het proberen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik ben tevreden over hoe ik moeilijke dingen zelf aanpak.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De dingen die ik doe op school, kan ik ook.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind dat ik goed ben in wat ik doe.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

5. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik ervaar ruimte om eigen keuzes te maken.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik kan dingen doen op een manier die bij mij past.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind dat ik kan doen wat ik zelf fijn vind.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

6. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik heb goed contact met mijn docenten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik heb het gevoel dat mijn docenten mij begrijpen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik voel me prettig bij mijn docenten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>



7. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik heb het gevoel dat ik bij de klas hoor.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik heb genoeg vrienden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik ben tevreden over mijzelf.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik merk dat medeleerling en mij waarden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

8. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik spreek een ander aan als ik iets wil zeggen of vragen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vraag uit mijzelf om hulp.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik begin een praatje met iemand anders.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Als ik in een groepje werk, denk en praat ik mee.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

9. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik zeg wat ik denk.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik geef mijn mening.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik kom voor mijzelf op.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

10. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik zeg het als ik iets wel of niet wil.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik denk na voor ik iets zeg of doe.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik wacht op mijn beurt.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik luister naar een ander zonder hem of haar in de rede te vallen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

11. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik sta open voor de ideeën van een ander.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik accepteer hulp van anderen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik pas mij aan als er veranderinge n zijn.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

12. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik toon belangstellin g voor wat anderen zeggen en doen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik help een ander.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik houd rekening met de ander wanneer iemand boos, blij of verdrietig is.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

13. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik werk volgens een plan.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik werk nauwkeurig.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik verbeter mijn werk.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik leer van mijn fouten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

14. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik ben computervaar dig.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik denk na over wat ik wel en niet met media doe.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik weet hoe ik informatie op internet moet opzoeken.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

15. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik heb een nieuwsgierige houding.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik bedenkenieuwe ideeën.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Als er een probleem is, beden ik oplossingen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

16. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik word niet uitgescholde n op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik word niet belachelijk gemaakt op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik word niet gediscriminee rd op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik word niet buitengeslote n op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>



in op school.

Ik word niet  
bedreigd op  
school.

Ik word niet  
verkeerd  
beïnvloed op  
school.

Ik word niet  
bang  
gemaakt op  
school.

Ik word niet  
aangeraakt  
wanneer ik  
dat niet wil.

Ik word niet  
geslagen op  
school.

Ik word niet  
geschopt op  
school.

17. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Ik voel me veilig op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik voel me veilig in de klas.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik voel me veilig in de directe omgeving van de school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik voel me veilig in het schoolgebouw.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Overige informatie

18. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet	Niet van toepassing
Ik vind het fijn dat ik mijn eigen MC uren mag kiezen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat ik zelf mee mag denken over het aantal MC uren dat ik kies.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat ik de mogelijkheid krijg om te versnellen bij vakken. (Wi/En/Sc)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat ik mag verrijken bij sommige vakken. (BGA/AK/O& O)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat ik ook hele andere lessen zou mogen volgen (S...)	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet	Niet van toepassing

(Spaans,  
programmieren,  
iRobot)

Ik vind het  
fijn dat ik in  
een klas zit  
met bijna  
allemaal  
leerlingen die  
meer  
uitdaging  
willen.

Ik vind het  
fijn dat ik in  
een klas zit  
waar  
iedereen een  
eigen  
schoolprogramma  
krijgt.

19. Is er nog iets wat je kwijt wilt rondom het "aangepaste, uitdagende programma"? \*

---

Deze inhoud is niet door Microsoft gemaakt noch goedgekeurd. De gegevens die u verzendt, zal worden gestuurd naar de eigenaar van het formulier.

 Microsoft Forms

## 10.2 Bijlage 2: Vragenlijst ouders

De vragenlijst die via Microsoft Forms aan de ouders is verstuurd:

# Onderzoek "Uitdaging bieden aan leerlingen in 2Vt2"

Beste ouders, 25 september 2022

Zoals ik jullie al heb verteld verricht ik momenteel een onderzoek op het Mondial College rondom de behoeften van de leerlingen in 2Vt2.

Dit onderzoek biedt het Mondial College handvatten om aan te sluiten bij het niveau van meer- en hoogbegaafde leerlingen in deze klas. Wij willen als school dat ieder kind zich optimaal kan ontwikkelen, en om verschillende effecten te kunnen meten is het belangrijk om een zo eerlijk mogelijk beeld van jullie zoon of dochter in te vullen.

Het is van belang dat jullie vooral aangeven wat jullie zien/horen/merken en niet te veel overleggen voordat de lijst ingevuld moet worden.

De vragenlijst mag door ouders afzonderlijk ingevuld worden, maar ook samen.

Hetzelfde zal gebeuren door de leerling zelf, door mij als mentor/coach en door een aantal vakdocenten die meewerken met de pilot.

Er zal dit jaar (minimaal) twee keer (dezelfde) vragenlijst ingevuld worden, één vragenlijst bestaat uit 51 algemene stellingen en een aantal vragen specifiek gericht op het Mondial College.

Het invullen van de vragenlijst zal ongeveer een minuut of 10 duren.

Ik hoop dat jullie allemaal mee willen werken, zodat ik een goed beeld krijg van de leerbehoeften op het Mondial College.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

Met vriendelijke groet,

Joris Coenders (en de directie van het Mondial College)

Natuurlijk worden de uitkomsten van deze vragenlijsten alleen door mij bekeken en volledig anoniem in het onderzoek verwerkt.

Als jullie het fijn en/of interessant vinden kunnen we wel altijd de uitkomsten van de vragenlijsten van jullie zoon of dochter bespreken in een persoonlijk gesprek, mits de leerling dit ook goed vindt.

\* Vereist

## Algemene informatie

1. Naam van de leerling (om de antwoorden van de ouders te kunnen vergelijken met die van de leerling) \*

2. Wie vult de vragenlijst in \*

- Vader
- Moeder
- Samen

3. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind blijft geconcentreerd tijdens een activiteit.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind maakt een taak waar aan begonnen is af.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind toont doorzettingsvermogen in het zoeken naar oplossingen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind vindt dat hij/zij moeilijke dingen goed aanpakt.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind laat merken dat hij/zij zich bekwaam voelt om schoolse taken uit te voeren.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

4. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Voor zover ik weet ervaart mijn kind de ruimte om eigen keuzes te maken.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Voor zover ik weet kan mijn kind dingen doen op een manier die bij hem past.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Voor zover ik weet kan mijn kind doen wat hij/zij zelf fijn vindt.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>



5. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind toont vertrouwen in zichzelf.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind toont zelfvertrouwen voor het maken van toetsen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

6. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind laat merken contact met docenten als positief te ervaren.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind laat merken dat docenten hem begrijpen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

7. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind laat merken dat hij/zij goed in de groep ligt.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind laat merken dat hij/zij wordt gewaardeerd door medeleerlingen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind heeft vrienden / vriendinnen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

8. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind spreekt anderen aan als hij/zij iets wil zeggen of vragen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind vraagt uit zichzelf om hulp.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind heeft een inbreng tijdens gezamenlijke activiteiten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

9. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind toont te handelen op basis van wat hij/zij wil.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind geeft zijn mening.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind verwoordt eigen grenzen en behoefden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

10. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind denkt na voor hij/zij iets doet of zegt.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind laat een ander uitpraten zonder hem in de rede te vallen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind toont controle over zijn eigen gedrag.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

11. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind staat open voor ideeën van een ander.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind accepteert hulp van anderen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind past zich aan als de situatie verandert.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

12. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind toont belangstellin g voor wat anderen zeggen en doen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind gedraagt zich behulpzaam.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind houdt rekening met de gevoelens van de ander.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

13. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind werkt planmatig.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind werkt nauwkeurig.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind verbetert zijn werk als hij/zij het controleert.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>



14. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind laat zien dat hij/zij computervaar dig is.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind maakt op een zelfkritische wijze gebruik van media.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind weet hoe hij/zij gebruik moet maken van digitale bronnen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

15. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind toont een onderzoekende houding.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind laat zien dat hij/zij gebaande paden kan denken.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind ziet fouten maken als leermogelijkheid.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

16. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Mijn kind wordt niet uitgesloten op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet belachelijk gemaakt op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

Mijn kind wordt niet gediscrimineerd op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet buitengesloten op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet bedreigd op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet verkeerd beïnvloed op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet bang gemaakt op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet aangeraakt wanneer hij/zij dat niet wil.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet geslagen op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Mijn kind wordt niet geschopt op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

17. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet
Voor zover ik weet voelt mijn kind zich veilig op school.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Voor zover ik weet voelt mijn kind zich veilig in de klas.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

## Overige informatie

18. Zet per regel één vinkje, in het vakje dat het best weergeeft hoe jij het beleeft. \*

	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet	Niet van toepassing
Ik vind het fijn dat mijn kind zijn eigen MC uren mag kiezen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat mijn kind zelf mee mag denken over het aantal MC uren dat ik kies.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat mijn kind de mogelijkheid krijgt om te versnellen bij vakken. (Wi/En/Sc)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat mijn kind mag verrijken bij sommige vakken. (BGA/AK/O& O)	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Ik vind het fijn dat mijn kind de mogelijkheid krijgt om te versnellen bij vakken. (Wi/En/Sc)	Dit klopt helemaal	Dit klopt een beetje	Dit klopt niet echt	Dit klopt helemaal niet	Niet van toepassing

kind ook nee  
andere lessen  
zou mogen  
volgen  
(Spaans,  
programmere  
n, iRobot)

Ik vind het  
fijn dat mijn  
kind in een  
klas zit met  
bijna allemaal  
leerlingen die  
meer  
uitdaging  
willen.

Ik vind het  
fijn dat mijn  
kind in een  
klas zit waar  
iedereen een  
eigen  
schoolprogra  
mma krijgt.

19. Is er nog iets wat je/jullie kwijt wilt/willen rondom het "aangepaste, uitdagende programma"? \*

---

Deze inhoud is niet door Microsoft gemaakt noch goedgekeurd. De gegevens die u verzendt, zal worden gestuurd naar de eigenaar van het formulier.



### 10.3 Bijlage 3: Operationalisatieschema betrokkenen school

<i>Kapstok</i>	<i>Deelvragen</i>	<i>Theorie</i>	<i>Interviewvraag</i>
Visie	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Kun jij, in een paar zinnen, de onderwijskundige visie van het Mondial College kunnen noemen?
	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Een van de speerpunten is: "de leerling centraal". Kun jij uitleggen wat hiermee bedoeld wordt?
	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Als we verder inzoomen op deze visie komt naar voren dat leerlingen zich meer vanuit een eigen, persoonlijke leerroute gaan ontwikkelen. Herken jij dit in de manier waarop we nu lesgeven?
Hoogbegaafdheid	Wat verstaat de theorie onder hoogbegaafdheid?	(SLO, 2011; van Gerven, 2002)	Kun jij een korte omschrijving geven van een typische hoogbegaafde leerling?
	Wat verstaat de theorie onder hoogbegaafdheid?	(Doornekamp et al., 1999; Mooij et al., 2007)	Kun jij uitleggen wat deze slimme leerling nodig heeft?
Huidige situatie MC	Wat is kenmerkend voor de slimme leerlingen op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; van Gerven, 2002)	Hoe herkennen of signaleren wij deze slimme leerlingen op het Mondial College?
Huidige onderwijs MC	Aan welke criteria moet goed onderwijs voor 'slimme leerlingen' voldoen?	(Doornekamp et al., 1999; Kooijman - van Thiel, 2008; Mooij et al., 2007; van Gerven, 2009)	Zou jij kunnen aangeven welke faciliteiten wij nu bieden aan de slimme leerlingen?
	Welke problemen ervaren de slimme leerlingen op het Mondial College?	(Doornekamp et al., 1999; Kooijman - van Thiel, 2008; Mooij et al., 2007; van Gerven, 2009)	Vind jij dat we recht doen aan de behoeften van deze slimme leerlingen?
	Welke problemen ervaren de slimme leerlingen op het Mondial College?	(NRO, 2021; SLO, 2013; van der Last-Kuijpers, 2012)	Kun jij voorbeelden noemen waarin deze slimme leerlingen niet voldoen aan de verwachtingen?
Toekomstig onderwijs	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen' op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Hoe zou jouw ideale vorm van onderwijs aan 'slimme leerlingen' eruitzien? (Je mag hierbij de alle kaders negeren).
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen' op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te versnellen, hoe sta jij hier tegenover?
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen' op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te verrijken, hoe sta jij hier tegenover?
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen' op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Kun jij binnen de les zodanig differentiëren zodat alle leerlingen op hun eigen niveau kunnen werken?
Visie	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Zou jij voorstander zijn van een profilering in de richting van 'slimme' leerlingen (hoogbegaafdheid)?

## 10.4 Bijlage 4: Operationalisatieschema betrokken ouders/leerlingen

<i>Kapstok</i>	<i>Deelvragen</i>	<i>Theorie</i>	<i>Interviewvraag</i>
Visie	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Kun jij kort uitleggen waarom je voor het Mondial College hebt gekozen?
	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Was het hebben van een aparte vwo-klas belangrijk voor jou?
	Wat is de onderwijskundige visie van het Mondial College?	(Mondial College, 2017; Beckmann, 2020)	Zou jij zonder het Technasium ook voor het Mondial College gekozen hebben?
Hoogbegaafdheid	Wat verstaat de theorie onder hoogbegaafdheid?	(SLO, 2011; van Gerven, 2002)	Kun jij aangeven waarom jij een 'slimme leerling' bent.
Huidige situatie MC	Wat is kenmerkend voor de slimme leerlingen op het Mondial College?	(Doornbos & Stevens, 1988; van Gerven, 2002)	Kun jij uitleggen waarom jij op een andere manier kan leren en werken?
Huidige onderwijs MC	Aan welke criteria moet goed onderwijs voor 'slimme leerlingen' voldoen?	(Doornekamp et al., 1999; Kooijman - van Thiel, 2008; Mooij et al., 2007; van Gerven, 2009)	Wat helpt jou om gemotiveerd te raken voor de lessen?
	Welke problemen ervaren de slimme leerlingen op het Mondial College?	(Doornekamp et al., 1999; Kooijman - van Thiel, 2008; Mooij et al., 2007; van Gerven, 2009)	Wat zou je graag anders zien bij ons op school in de lessen of de manier van begeleiden?
	Welke problemen ervaren de slimme leerlingen op het Mondial College?	(NRO, 2021; SLO, 2013; van der Last-Kuijpers, 2012)	Kun jij voorbeelden noemen waardoor je minder gemotiveerd raakt?
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen op het Mondial College'?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te versnellen, hoe sta jij hier tegenover?
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen op het Mondial College'?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te verrijken, hoe sta jij hier tegenover?
	Wat is de 'optimale' onderwijsvorm voor de 'slimme leerlingen op het Mondial College'?	(Doornbos & Stevens, 1988; Doornekamp et al., 1999; Haenen & Mol Lous, 2014; Mooij et al., 2007)	Vind jij het fijn dat er binnen de klas de ruimte is om iets anders te doen, dat niet elke leerling precies hetzelfde doet op hetzelfde moment?



## 10.5 Bijlage 5: Vragenlijst interview met mentor, teamleiders, afdelingscoördinatoren en docenten.

Vooraf benadruk ik dat het gaat over de visie van de school, over hoogbegaafde leerlingen en slimme leerlingen in een wat breder perspectief (leerlingen die meer kunnen dan wij ze soms aanbieden). De docent mag antwoord geven vanuit zijn of haar eigen visie, maar dit mag ook een gedeelde visie binnen de sectie zijn.

1. Kun jij, in een paar zinnen, de onderwijskundige visie van het Mondial College noemen?
2. Een van de speerpunten is: “de leerling centraal”. Kun jij uitleggen wat hiermee bedoeld wordt?
3. Als we verder inzoomen op deze visie komt naar voren dat leerlingen zich meer vanuit een eigen, persoonlijke leerroute gaan ontwikkelen. Herken jij dit in de manier waarop we nu lesgeven?
4. Kun jij een korte omschrijving geven van een typische hoogbegaafde leerling?
5. Kun jij uitleggen wat deze leerling nodig heeft?
6. Hoe herkennen wij deze slimme leerlingen op het Mondial College?
7. Zou jij kunnen aangeven welke faciliteiten wij nu bieden aan de slimme leerlingen?
8. Vind jij dat wij recht doen aan de behoeften van deze slimme leerlingen?
9. Kun jij voorbeelden noemen waarin deze slimme leerlingen niet voldoen aan de verwachtingen?
10. Hoe zou jouw ideale vorm van onderwijs aan ‘slimme leerlingen’ eruitzien? (Je mag hierbij de alle kaders negeren).
11. Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te versnellen, hoe sta jij hier tegenover?
12. Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te verrijken, hoe sta jij hier tegenover?
13. Kun jij binnen de les zodanig differentiëren dat alle leerlingen op hun eigen niveau kunnen werken?
14. Zou jij voorstander zijn van een profilering in de richting van ‘slimme’ leerlingen (hoogbegaafdheid)?

## 10.6 Bijlage 6: Vragenlijst interview met ouders en leerlingen (start)

1. Kun jij kort uitleggen waarom je voor het Mondial College hebt gekozen?
2. Was het hebben van een aparte vwo-klas belangrijk voor jou?
3. Zou jij zonder het Technasium ook voor het Mondial College gekozen hebben?
4. Kun jij aangeven waarom jij een 'slimme leerling' bent?
5. Kun jij uitleggen waarom jij op een andere manier kan leren en werken?
6. Wat helpt jou om gemotiveerd te raken voor de lessen?
7. Wat zou je graag anders zien bij ons op school in de lessen, het aanbod of de manier van begeleiden?
8. Kun jij voorbeelden noemen waardoor je minder gemotiveerd raakt?
9. Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te versnellen, hoe sta jij hier tegenover?
10. Een van de didactische keuzes om slimme leerlingen meer uit te dagen kan zijn om ze de kans te geven om te verrijken, hoe sta jij hier tegenover?
11. Vind jij het fijn dat er binnen de klas de ruimte is om iets anders te doen, dat niet elke leerling precies hetzelfde doet op hetzelfde moment?

## 10.7 Bijlage 7: Vragenlijst studiedag

De vragenlijst die via Microsoft Forms aan de docenten is verzonden.

← Terug Computer Mobeiele telefoon

### Nulmeting: Onderwijs voor hoogbegaafden leerlingen

Het draait écht om jou  
**Ben jij op zoek naar een school waar je gehoord wordt en je helemaal jezelf kan en mag zijn? Waar we jou helpen om het optimale uit jezelf te halen en je talent maximaal te benutten? Dan zit je op het Mondial College Leuvenbroek op de juiste plek!**

Deze slogan staat op onze website en gebruiken we in onze voorlichtingscampagne. Hierbij is het van belang dat alle leerlingen de hulp en begeleiding krijgen die zij nodig hebben. De afgelopen jaren zien wij echter dat er steeds meer leerlingen met een bovengemiddelde intelligentie op onze school komen en dat deze trend, met het sluiten van het Dominicus College, waarschijnlijk zich zal doorzetten.

Vandaar het volgende vraagstuk:  
Hoe gaan wij onderwijs op maat bieden voor (hoog)begaafde leerlingen? Weten wij al hoe we dit willen vormgeven?  
Voor deze groep leerlingen is een ander soort didactische aanpak van belang dan voor de reguliere leerlingen, maar welke precies en wie gaan we hier gebruik van laten maken?

Om hier beleid, waarbinnen hoogbegaafdheid een onderdeel is, op te maken is het allereerst van belang dat daar draagvlak bij de collega's, het team voor bestaat. Het hele team moet immers aan de slag met het signaleren, bieden van onderwijsaanpassingen en begeleiden van (hoog)begaafde leerlingen. Daarom is het erg belangrijk, dat alle teamleden over de noodzakelijke kennis en vaardigheden beschikken t.a.v. het thema (hoog)begaafdheid. Het team moet het niet alleen willen, maar het ook kunnen.

Om de kennis en vaardigheden in beeld te brengen, en om de mate van belangrijkheid in beeld te krijgen willen wij graag de volgende (korte) vragenlijst afnemen.

Hallo, Joris. Wanneer u dit formulier indient, ziet de eigenaar uw naam en e-mailadres.

\* Vereist

#### Wat doen wij hier op school al?

Het SLO heeft verschillende aandachtspunten opgesteld waaraan goed beleid rondom onderwijs voor hoogbegaafden moet voldoen.

1. Aandachtspunten \*

	Niet	Enigszins	Grotendeels	Volledig
De school heeft een visie op onderwijs waarin duidelijk wordt hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De school heeft een visie op onderwijs waarin duidelijk wordt hoe de ontwikkeling van (hoog)begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal vormgegeven kan worden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen het docententeam voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is bij de schoolleiding voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen de zorg voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen de				

← Terug Computer  Mobeile telefoon

Er is binnen de mentorenteams voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden .

De docenten weten wat verstaan wordt onder hoogbegaafdheid?

De docenten hebben een praktische werkdefinitie over (hoog)begaafdheid, de gedeeld wordt door het hele team en waar ieder teamlid van op de hoogte is.

De docenten hebben zich middels een studietraject/ (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.

Er vindt regelmatig bij- of nascholing plaats op het gebied van (hoog)begaafdheid, ook voor (nieuwe) docenten.

Tenminste een van de sectieleden heeft zich middels een opleiding of nascholing gespecialiseerd in dit onderwerp.

Tenminste een van de docenten coördineert de activiteiten op school rondom het thema (hoog)begaafdheid.

Tenminste een van de docenten wordt met tijd en geld gefaciliteerd om de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen te geven op school.

---

← Terug Computer  Mobeile telefoon

Tenminste een van de sectieleden heeft zich middels een opleiding of nascholing gespecialiseerd in dit onderwerp.

Tenminste een van de docenten coördineert de activiteiten op school rondom het thema (hoog)begaafdheid.

Tenminste een van de docenten wordt met tijd en geld gefaciliteerd om de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen vorm te geven op school.

Ik weet zelf wat er verstaan wordt onder (hoog)begaafdheid.

Ik heb zelf een praktische werkdefinitie over (hoog)begaafdheid waarmee ik uit de voeten kan.

Ik heb mijzelf middels een studietraject / (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.

**Volgende**

Deze inhoud wordt gemaakt door de eigenaar van het formulier. De gegevens die u indient, worden naar de eigenaar van het formulier verzonden. Microsoft is niet verantwoordelijk voor de privacy- of beveiligingspraktijken van haar klanten, inclusief die van de eigenaar van dit formulier. Geef nooit uw wachtwoord.

Mogelijk gemaakt met Microsoft Forms | [Privacy en cookies](#) | [Gebruiksvoorwaarden](#)

← Terug Computer Mobeiele telefoon

Nulmeting: Onderwijs voor hoogbegaafden leerlingen

\* Vereist

Hoe belangrijk vindt ik bepaalde onderdelen voor het beleid rondom (hoog)begaafdheid.

Hier kan op een driepuntsschaal met een 'x' worden aangegeven in hoeverre onze school dit aandachtspunt belangrijk vindt. Hiermee kun je het belang dat onze school aan deze punten hecht duidelijk maakt. Indien het betreffende item voor onze school een ontwikkelpunt is, kunnen jullie dit optioneel ook aankruisen.

2. Mate van belang \*

	Niet Belangrijk	Enigszins Belangrijk	Heel Belangrijk	Ontwikkelpunt
De school heeft een visie op onderwijs waarin duidelijk wordt hoe wordt omgegaan met verschillen tussen leerlingen.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De school heeft een visie op onderwijs waarin duidelijk wordt hoe de ontwikkeling van (hoog)begaafde leerlingen binnen het onderwijs optimaal vormgegeven kan worden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen het docententeam voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is bij de schoolleiding voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen de zorg voldoende draagvlak om alle	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

← Terug Computer Mobeiele telefoon

Er is binnen de zorg voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er is binnen de mentorenteams voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De docenten weten wat verstaan wordt onder hoogbegaafdheid?	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De docenten hebben een praktische werkdefinitie over (hoog)begaafdheid, de gedeeld wordt door het hele team en waar ieder teamlid van op de hoogte is.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
De docenten hebben zich middels een studietraject/ (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Er vindt regelmatig bij- of nascholing plaats op het gebied van (hoog)begaafdheid, ook voor (nieuwe) docenten.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Tenminste een van de sectieleden heeft zich middels een opleiding of nascholing gespecialiseerd in dit onderwerp.	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Tenminste een van de docenten coördineert de activiteiten op school rondom het thema	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

← Terug Computer  Mobile telefoon

van op de hoogte is.

De docenten hebben zich middels een studietraject/ (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.

Er vindt regelmatig bij- of nascholing plaats op het gebied van (hoog)begaafdheid, ook voor (nieuwe) docenten.

Tenminste een van de sectieleden heeft zich middels een opleiding of nascholing gespecialiseerd in dit onderwerp.

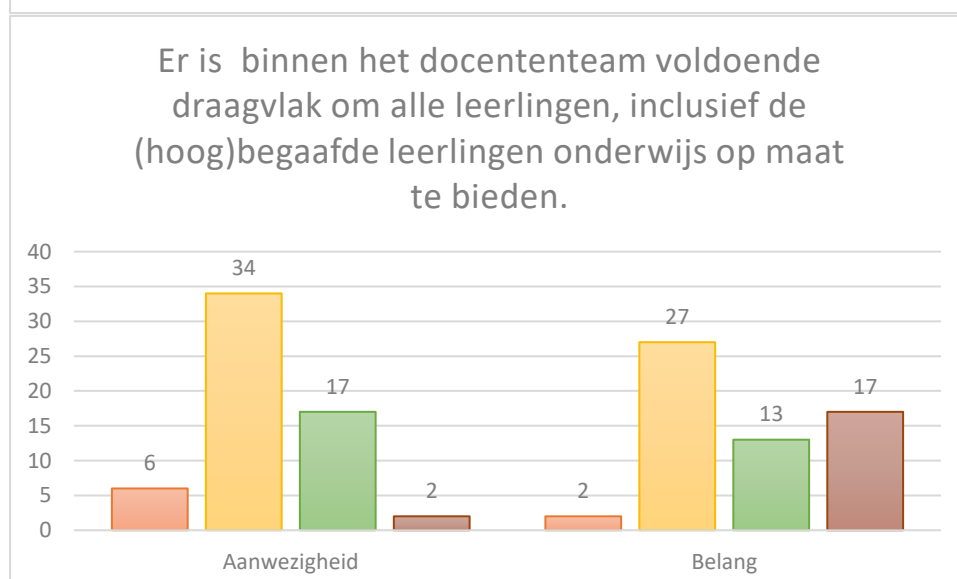
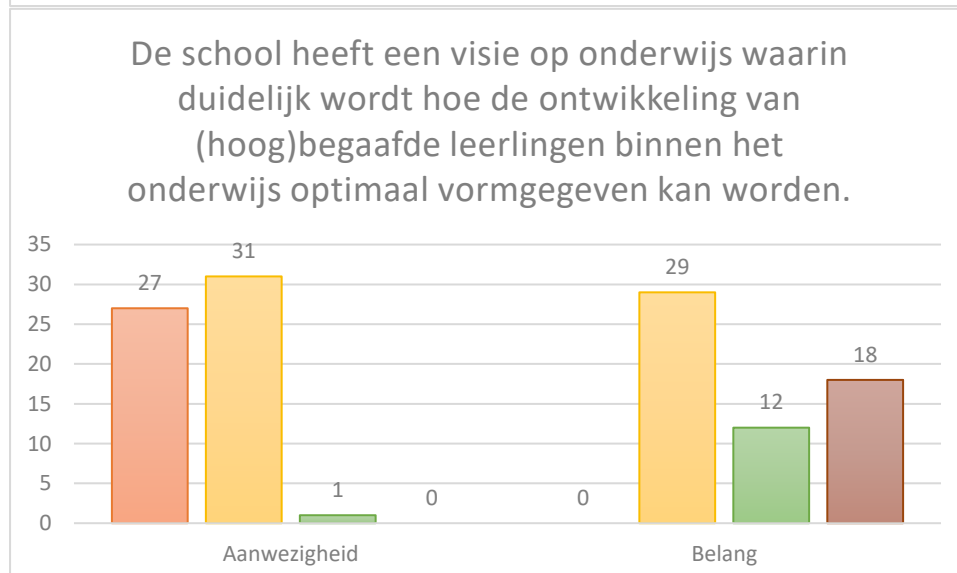
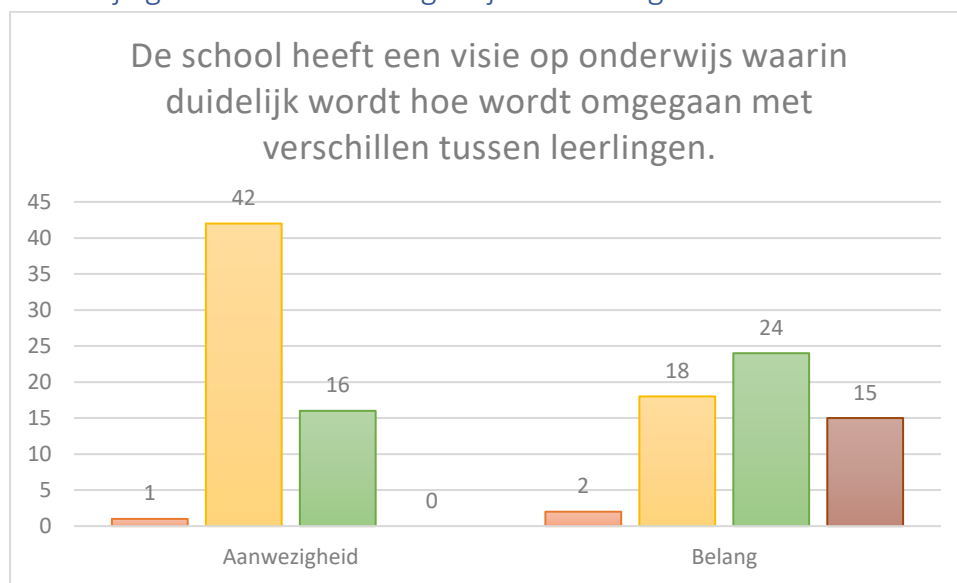
Tenminste een van de docenten coördineert de activiteiten op school rondom het thema (hoog)begaafdheid.

Tenminste een van de docenten wordt met tijd en geld gefaciliteerd om de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen vorm te geven op school.

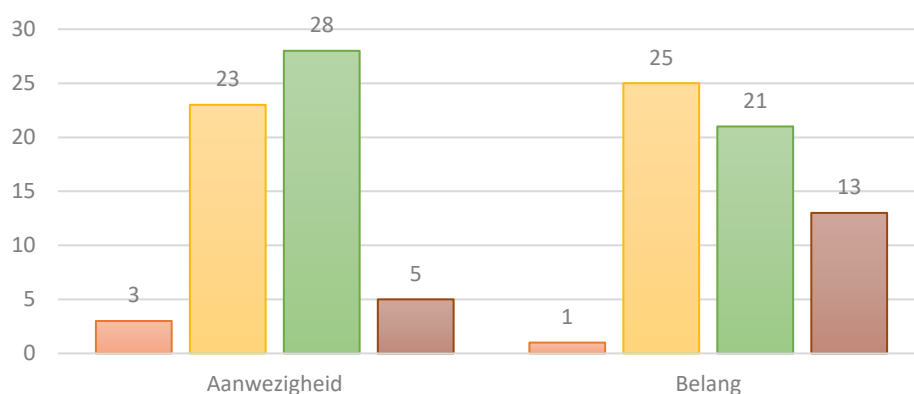
Deze inhoud wordt gemaakt door de eigenaar van het formulier. De gegevens die u indient, worden naar de eigenaar van het formulier verzonden. Microsoft is niet verantwoordelijk voor de privacy- of beveiligingspraktijken van haar klanten, inclusief die van de eigenaar van dit formulier. Geef nooit uw wachtwoord.

Mogelijk gemaakt met Microsoft Forms | [Privacy en cookies](#) | [Gebruiksvoorwaarden](#)

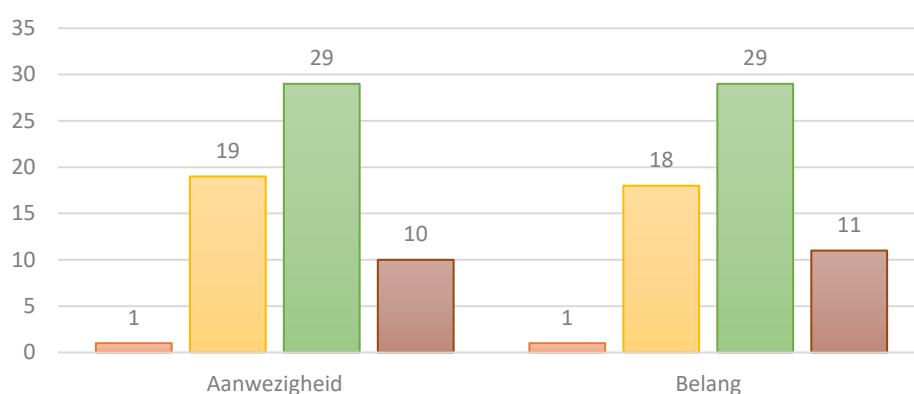
## 10.8 Bijlage 8: Resultaten vragenlijst studiedag



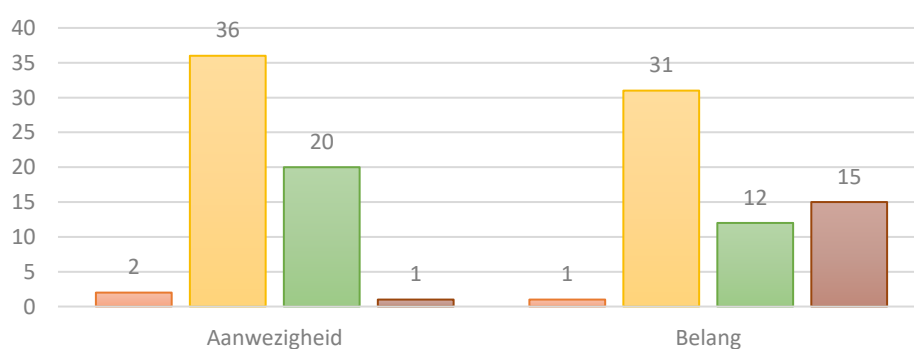
Er is bij de schoolleiding voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.



Er is binnen de zorg voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.

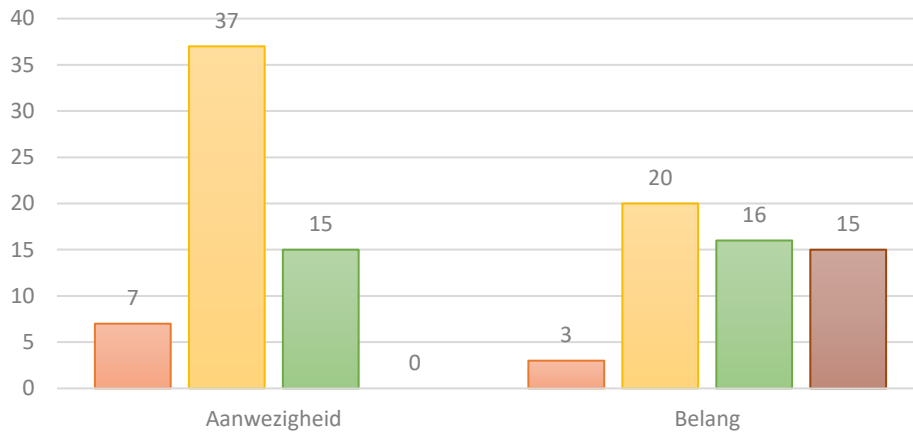


Er is binnen de mentorenteams voldoende draagvlak om alle leerlingen, inclusief de (hoog)begaafde leerlingen onderwijs op maat te bieden.

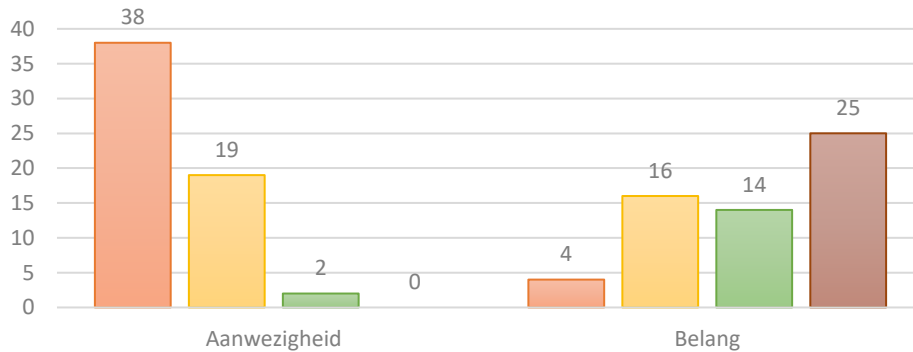




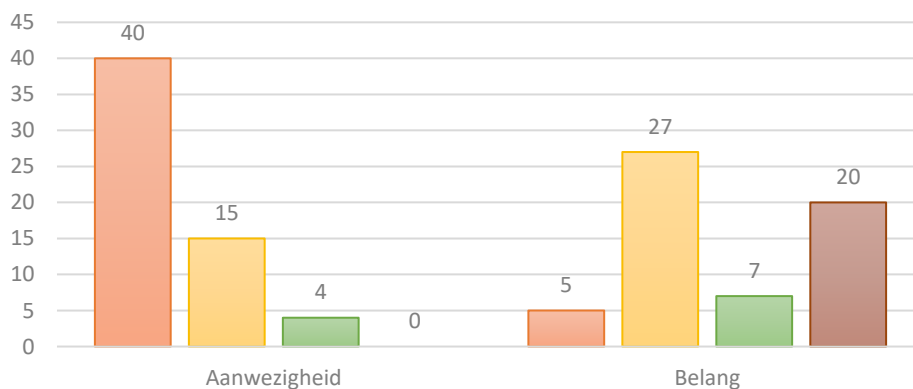
### De docenten weten wat verstaan wordt onder hoogbegaafdheid?



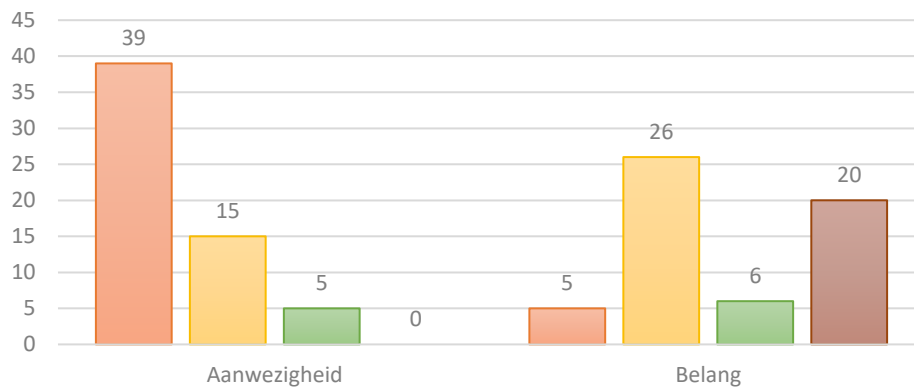
### De docenten hebben een praktische werkdefinitie over (hoog)begaafdheid, die gedeeld wordt door het hele team en waar ieder teamlid van op de hoogte is.



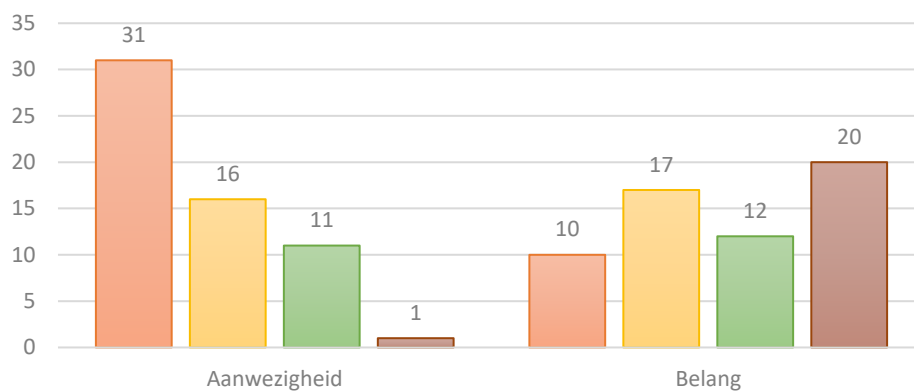
### De docenten hebben zich middels een studietraject/ (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.



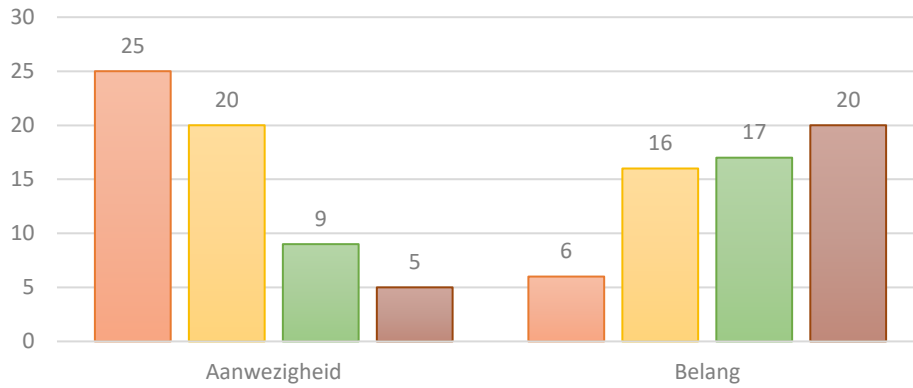
Er vindt regelmatig bij- of nascholing plaats op het gebied van (hoog)begaafdheid, ook voor (nieuwe) docenten.



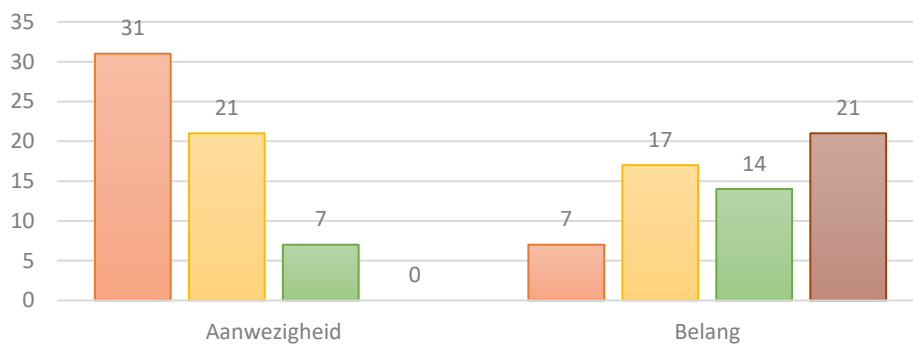
Tenminste een van de sectieleden heeft zich middels een opleiding of nascholing gespecialiseerd in dit onderwerp.



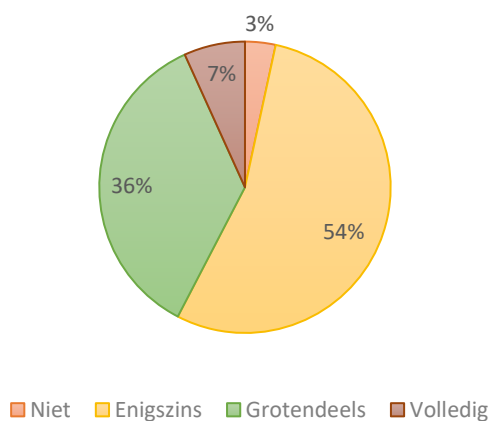
Tenminste een van de docenten coördineert de activiteiten op school rondom het thema (hoog)begaafdheid.



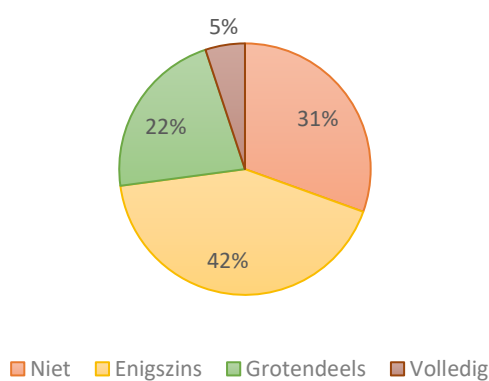
Tenminste een van de docenten wordt met tijd en geld gefaciliteerd om de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen vorm te geven op school.



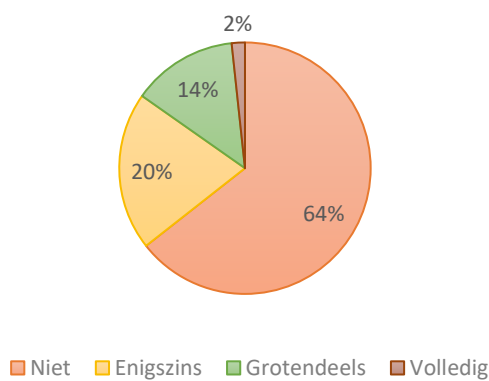
Ik weet zelf wat er verstaan wordt onder (hoog)begaafdheid.



Ik heb zelf een praktische werkdefinitie over (hoog)begaafdheid waarmee ik uit de voeten kan.



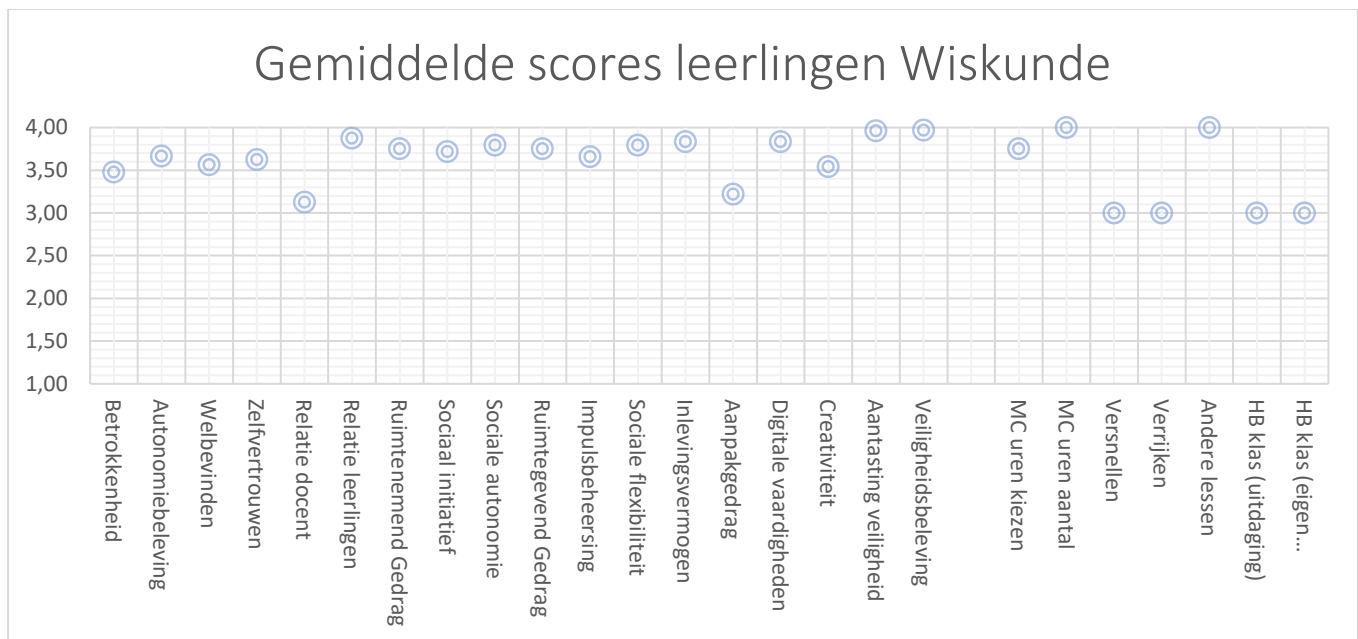
Ik heb mijzelf middels een studietraject / (team)training verdiept in het thema (hoog)begaafdheid.



## 10.9 Bijlage 9: Resultaten vragenlijst leerlingen opgesplitst per interventie

**Figuur 6**

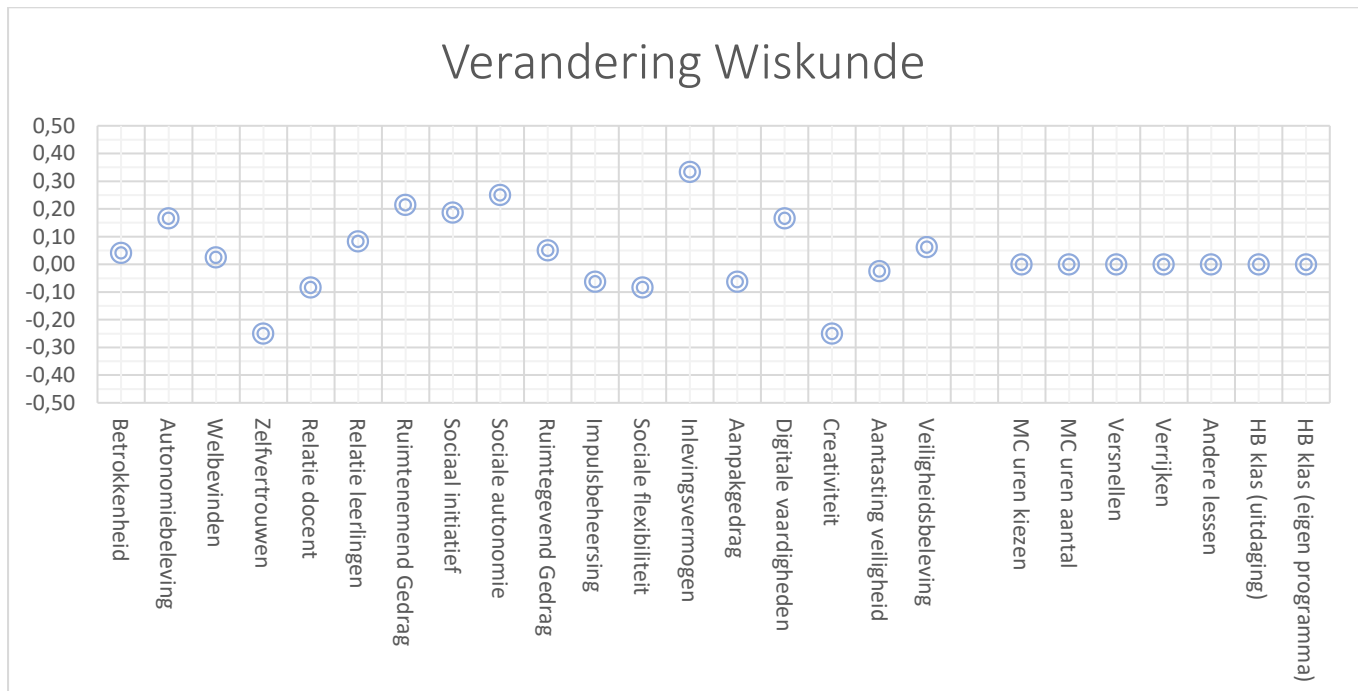
De gemiddelde verandering van de scores op de vragenlijst van de leerlingen die wiskunde versnellen tussen september en december.



Noot: N = 4.

**Figuur 7**

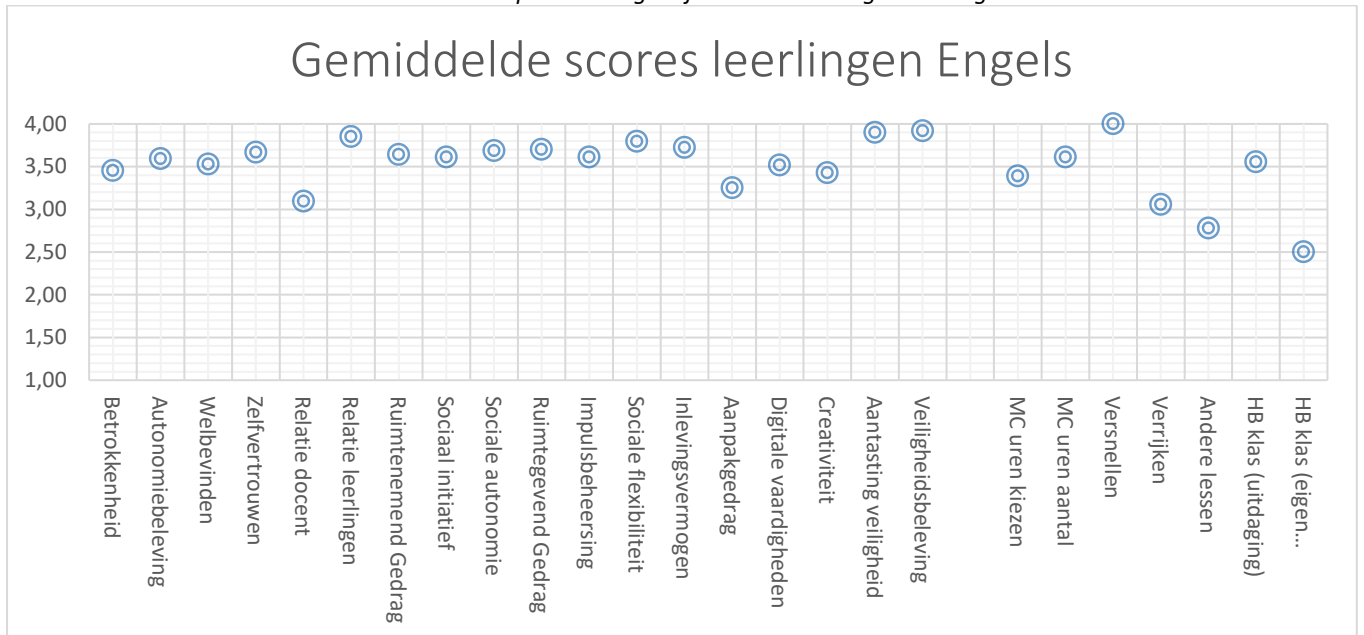
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die wiskunde versnellen



Noot: N = 4

**Figuur 8**

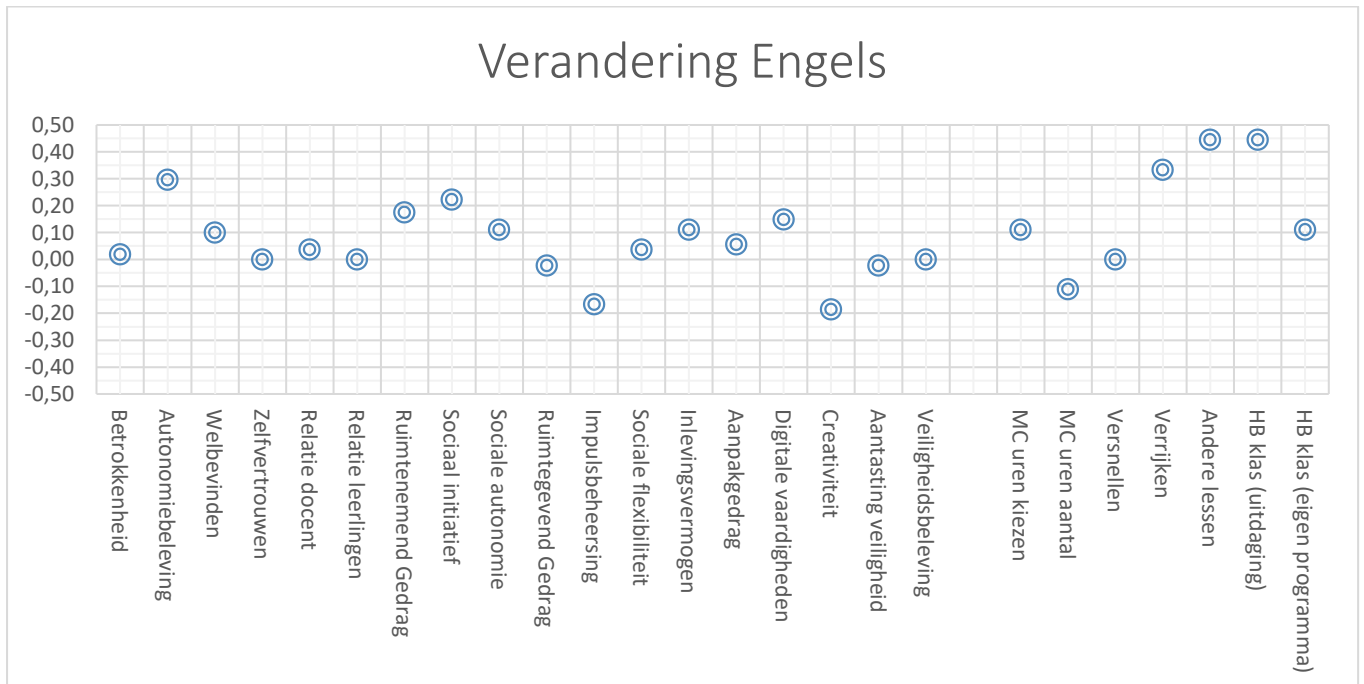
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die Engels versnellen



Noot: N = 9

**Figuur 9**

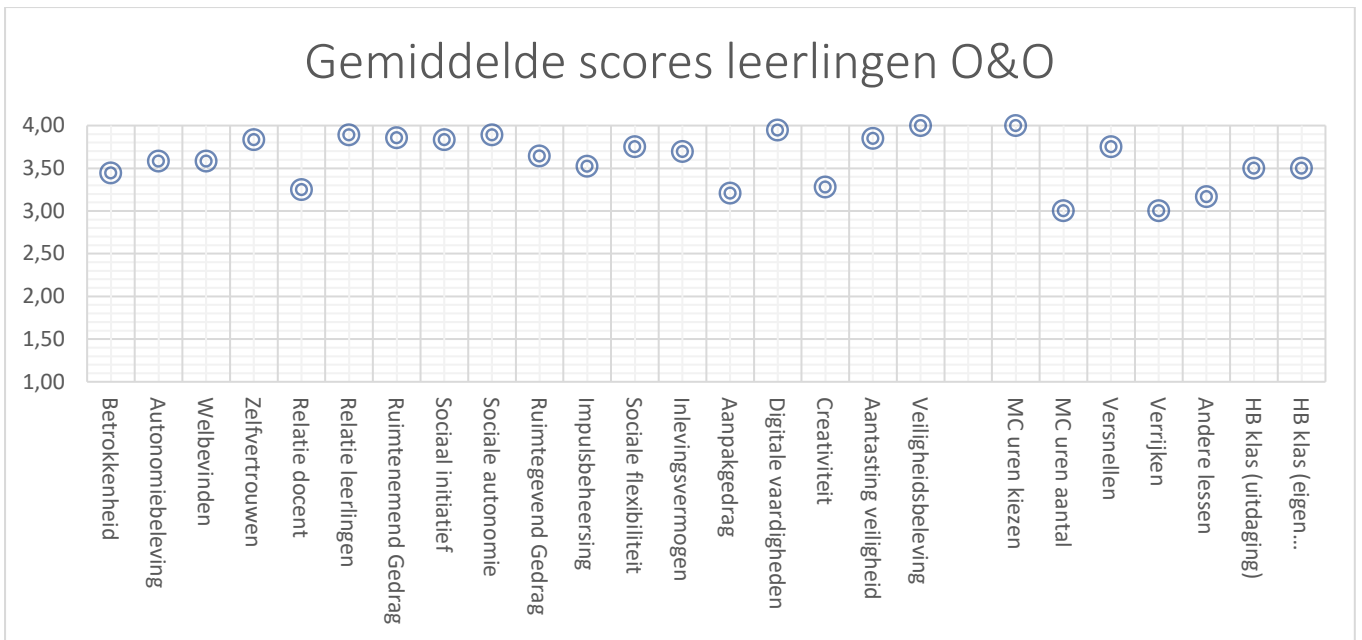
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die Engels versnellen



Noot: N = 9

**Figuur 10**

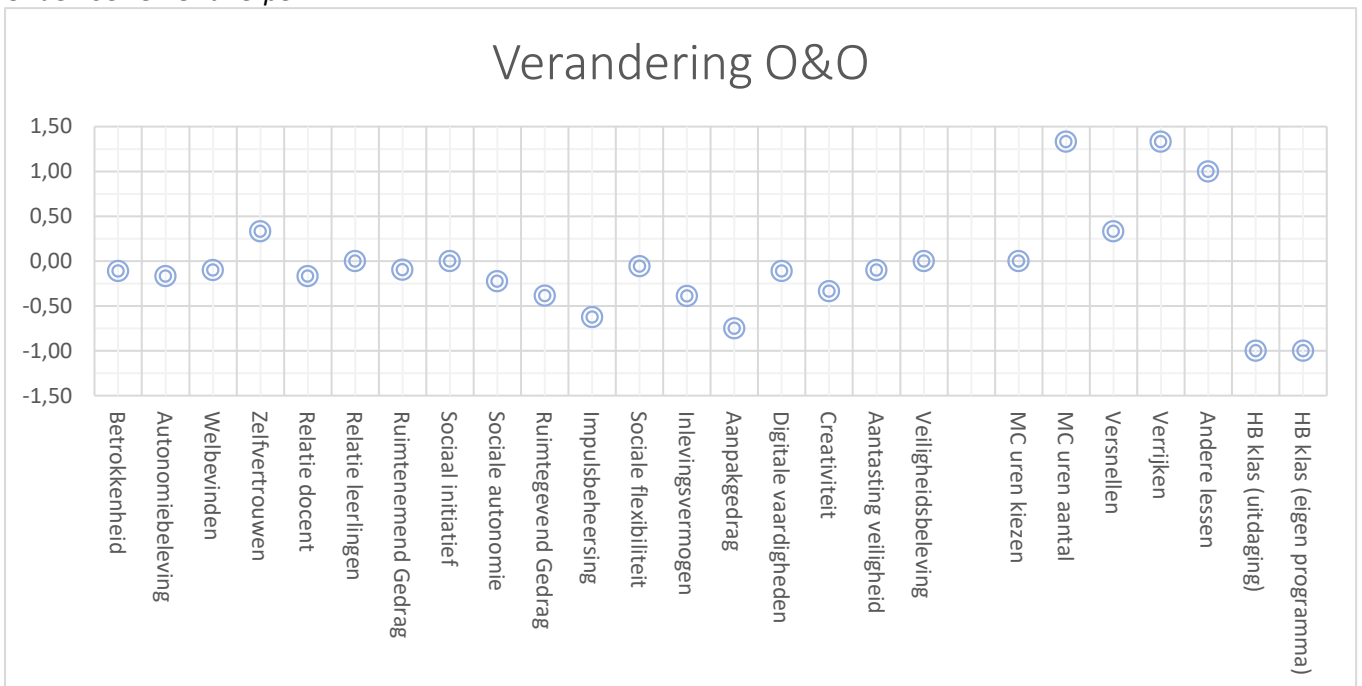
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die verrijken bij O&O



Noot: N = 3

**Figuur 11**

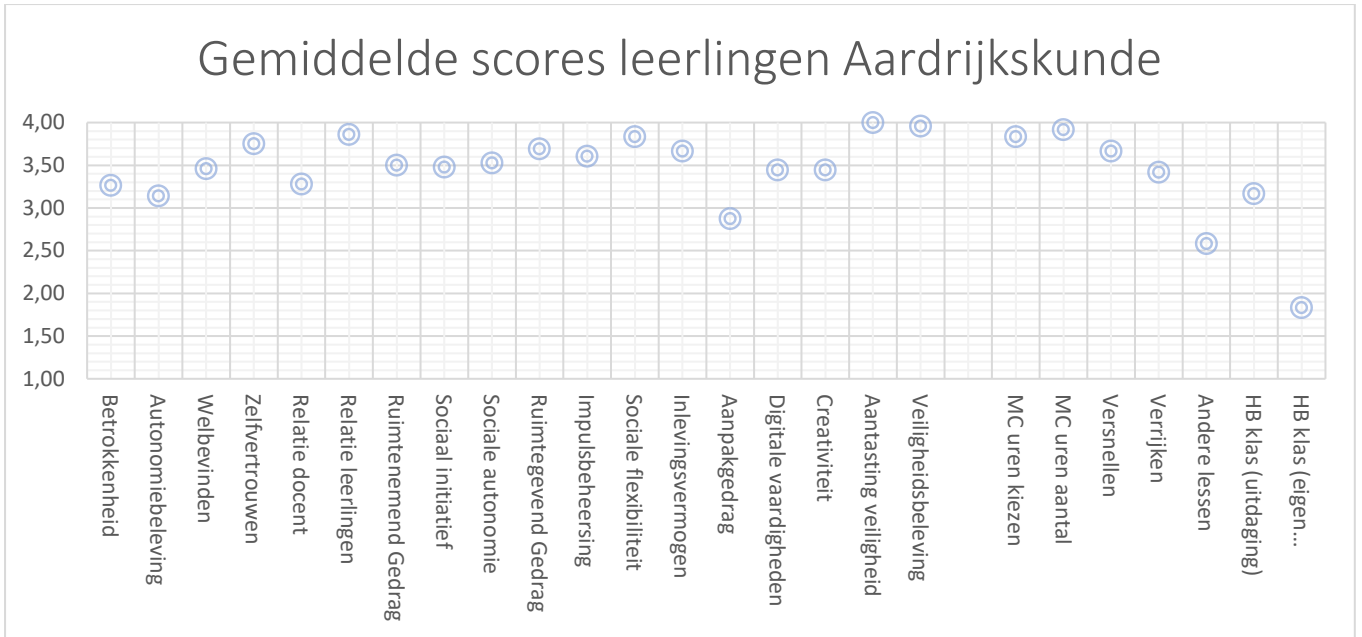
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die verrijken bij Onderzoek en Ontwerpen



Noot: N = 3

**Figuur 12**

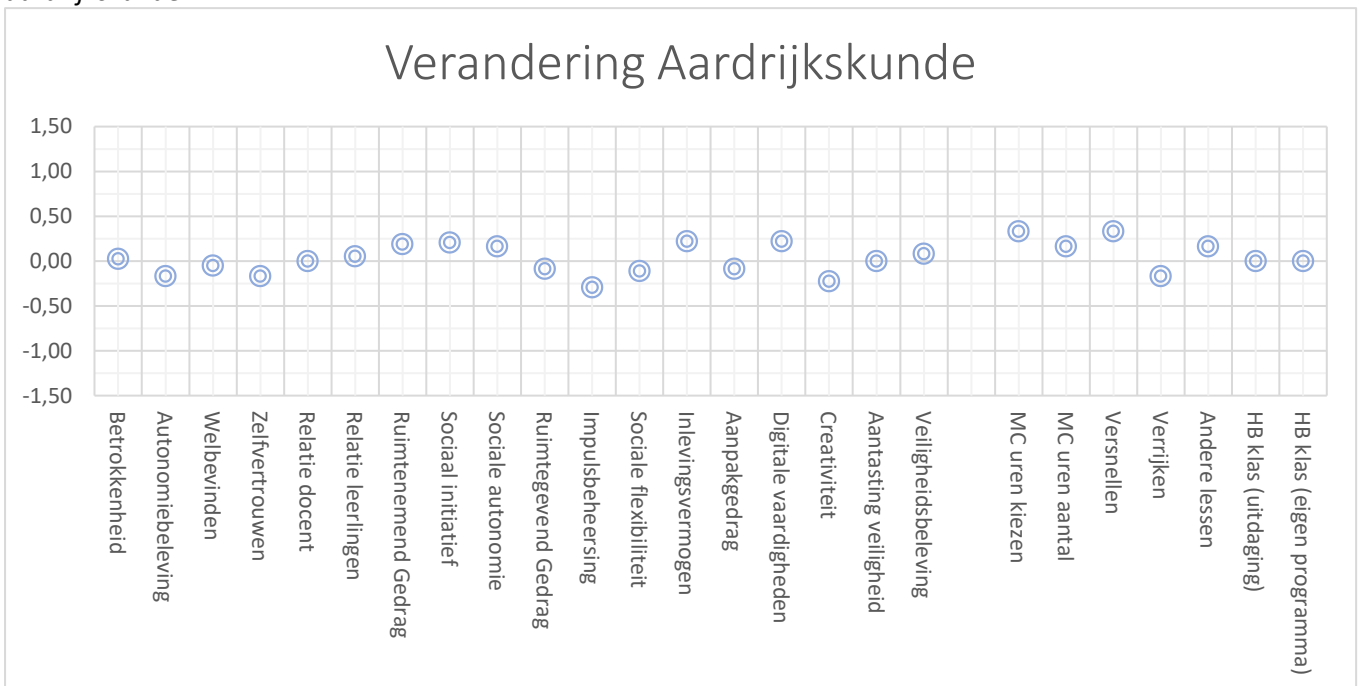
Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die verrijken bij Aardrijkskunde



Noot: N = 6

**Figuur 13**

Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die verrijken bij aardrijkskunde

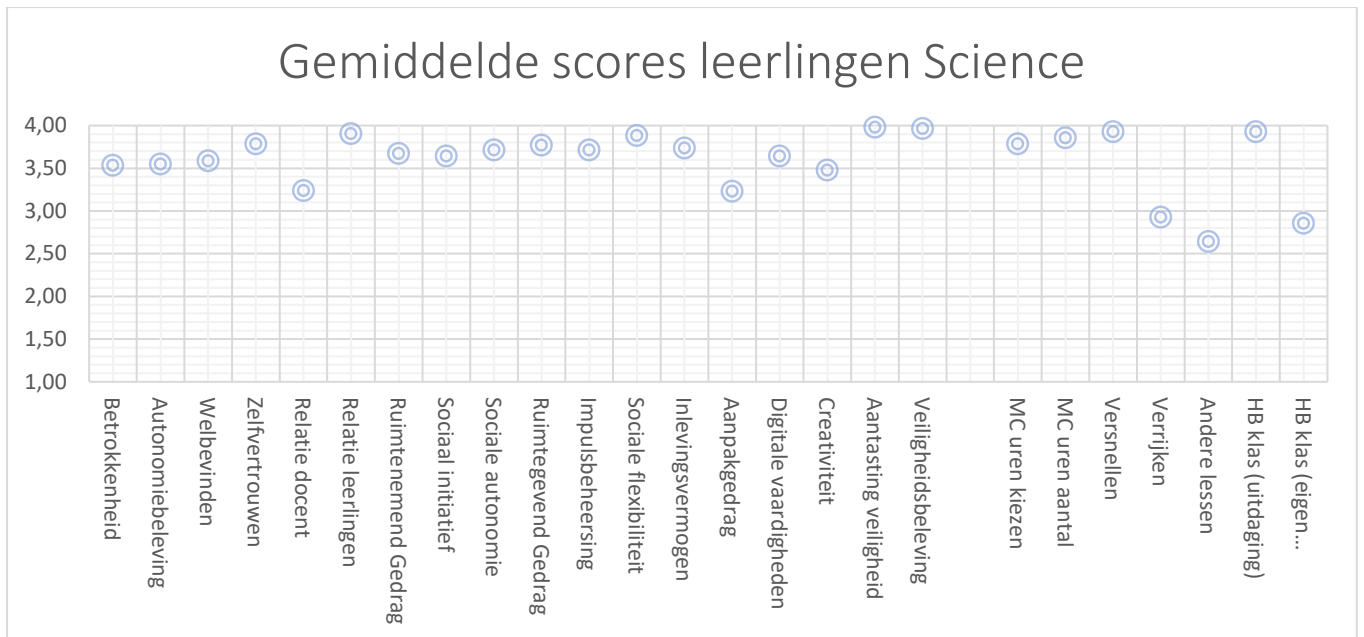


Noot: N = 6

**Figuur 14**

Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die versnellen bij Science

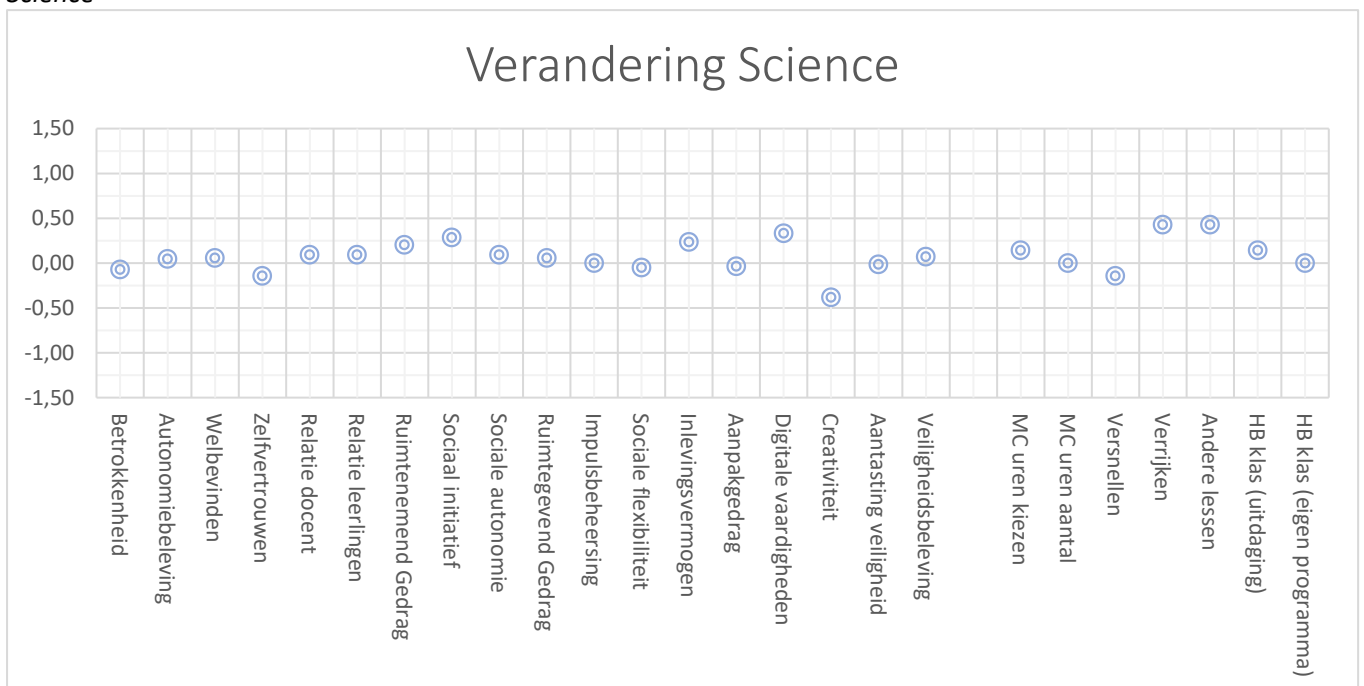




Noot: N = 7

**Figuur 15**

Resultaten uit de sociaal emotionele aandachtspunten vragenlijst van de leerlingen die versnellen bij Science



Noot: N = 7